

Breda Durft Breda Doet

Bestuursakkoord
2026 - 2030

03

Leeswijzer

04

Proloog

06

Inleiding

14

Breda Groeit

16**In Breda bouwen we aan de stad van morgen**

- 't Zoet
- Nieuwe Mark
- Overige stedelijke- en gebiedsontwikkelingen
- Wonen en volkshuisvesting
- Grondzaken
- Stad in een Park
- Groen en water
- Duurzaamheid en klimaat

27**In Breda houden we de stad bereikbaar**

- Bereikbaarheid
- Verkeersveiligheid en overlast
- (Deel)mobilititeit
- Parkeren

31**In Breda zetten we innovatie op 1**

- Innovatiedistrict
- Werklocaties

33**In Breda laten we voorzieningen meegroeien**

- Voorzieningen en integrale huisvestingsplannen
- Openbare ruimte en kapitaalgoederen
- Riool
- Afval

38

Breda Bruist

40**In Breda laten we de stad bruisen**

- Binnenstad (retail)
- Horeca
- Studenten
- Nachtcultuur en jongeren
- Evenementen
- Cultuur
- Carnaval, volkscultuur en dorpen

49**In Breda verbinden we creativiteit, onderwijs en innovatie**

- Economie (incl. circulariteit)
- Onderwijs
- Digitalisering

53**In Breda laten we sport de stad in beweging brengen**

- Sport
- Sportvoorzieningen
- NAC

58

Breda Verbindt

60**In Breda versterken we de bestaanszekerheid**

- Participatie (werk)
- Dak- en thuislozen
- Armoede

63**In Breda brengen we ondersteuning dichterbij huis**

- Jeugd
- Wmo
- Gezondheid

67**In Breda zorgen we dat iedereen zich veilig voelt**

- Veiligheid
- VAST-aanpak
- Straatintimidatie
- Veiligheid voor vrouwen
- Weerbaarheid

72**In Breda Verbeter(en) we Breda**

- Verbeter Breda en kansengelijkheid

74**In Breda maken we het makkelijker voor onze vrijwilligers en omarmen we iedereen**

- Vrijwilligers
- Inclusie

75**In Breda regelen we het goed**

- Asiel en opvang

76

Financiën, Dienstverlening en Organisatie

- Financiën
- Lokale lasten
- Organisatie
- Herhuisvesting buitendiensten
- Dienstverlening
- Inwonersparticipatie
- Breda in de regio

82

Bijlage 1

Financiële keuzes**86**

Bijlage 2

Portefeuilleverdeling

Leeswijzer

Voor u ligt het bestuursakkoord Breda Durft, Breda Doet voor de bestuursperiode 2026-2030.

We starten met een proloog waarin we onze visie op Breda in 2040 uiteenzetten. Dit is ons gezamenlijke beeld van de stad, dorpen en wijken van morgen. Hierna volgt de inleiding met onze koers voor deze bestuursperiode. Vervolgens delen we het akkoord op in 3 centrale opgaven: Breda Groeit, Breda Bruist en Breda Verbindt. Per opgave beschrijven we eerst wat er speelt, daarna volgt onze integrale aanpak en vervolgens maken we concreet wat we op deelonderwerpen

gaan doen. We sluiten af met een uitleg van onze financiële keuzes en de manier waarop we de organisatie en onze dienstverlening willen inrichten om deze ambities waar te maken.

Tot slot vindt u de portefeuilleverdeling van het nieuwe college en een financieel overzicht in de bijlagen.

Proloog

Breda in 2040

Breda is een stad waar je 's ochtends langs de Mark naar je werk fietst, waar studenten na hun opleiding blijven hangen, waar kinderen veilig opgroeien tussen park, plein en sportveld, waar ondernemers nieuwe ideeën uitproberen en waar bezoekers graag een nacht langer blijven.

De energie van de binnenstad, de kracht van onze dorpen, de kwaliteit van onze wijken, het groen van onze Stad in een Park, het stromende water van de Nieuwe Mark en een florerende economie. Dit is de aantrekkingskracht van Breda in 2040.

De stad heeft kleur gekregen op nieuwe plekken. Op 't Zoet mengen wonen, werken, leren, sporten, cultuur, horeca, technologie en creativiteit zich tot een nieuw stuk Breda. Je voelt er de toekomst: hoger, dichter, groener, internationaler en levendiger. Het is een stadsdeel met eigen energie, verbonden met de binnenstad en met de Mark als ruggengraat. Geen anonieme hoogstedelijkheid, maar Bredase stedelijkheid: uitnodigend, menselijk, eigenzinnig, rauw en gericht op ontmoeting.

Ook elders is Breda sterker geworden. Dorpen hebben hun karakter behouden en hun voorzieningen, gemeenschapskracht en herkenbare schaal verder uitgebouwd. Wijken zijn groener, veiliger en beter verbonden. De buurten tussen de grote gebiedsontwikkelingen, de dorpen en de Verbeter Breda-wijken staan stevig op de kaart. Juist daar speelt het dagelijks leven zich af: boodschappen doen, kinderen naar school brengen, mantelzorg geven, sporten, elkaar groeten, samen een buurt dragen.

Breda is in 2040 een leefstad in de volle betekenis van het woord. Een stad om te wonen, werken, leren, ondernemen, ontmoeten, maken, vieren en zorgen. De groei van Breda heeft ruimte gegeven aan nieuwe woningen, sterkere voorzieningen, eigentijdse bedrijvigheid, cultuur, onderwijs en groen. Zo is groei ingezet waarvoor ze bedoeld is: als motor voor kwaliteit, aantrekkingskracht en toekomstbestendigheid.

Groen is overal voelbaar als kwaliteit van Breda. Het verkoelt straten en pleinen, nodigt uit tot bewegen, versterkt gezondheid, trekt bewoners en bedrijven aan en geeft de stad ademruimte. Water is terug in het hart van de stad. Pleinen zijn prettiger, parken toegankelijker, routes aantrekkelijker en versteende plekken veranderd in plekken waar onze inwoners en bezoekers willen verblijven.

Veiligheid geeft de stad vrijheid. Inwoners bewegen zich met meer vertrouwen door het centrum, de dorpen en wijken, rond het station, op school, online en achter de voordeur. Intimidatie, overlast, criminaliteit en gedrag dat anderen beperkt, krijgen minder ruimte. In Breda moet iedereen zichzelf kunnen zijn en mee kunnen doen. Discriminatie, racisme, uitsluiting en intimidatie krijgen geen ruimte.

Breda ziet ook de mensen voor wie meedoen niet vanzelf gaat. Wie vastloopt door armoede, dakloosheid, zorgmijding, onbegrepen gedrag, schulden, eenzaamheid of mentale kwetsbaarheid, komt eerder in beeld. Ondersteuning is dichterbij georganiseerd en meer verbonden met wonen en onderwijs. Wie kan bijdragen, krijgt kansen en wordt aangesproken op verantwoordelijkheid. Wie hulp nodig heeft, vindt sneller houvast.

Dat is het Breda waar we voor kiezen. Een stad met aantrekkingskracht. Een stad die groeit met kwaliteit, bruis met karakter en verbindt met overtuiging.

Een stad die durft. Een stad die doet.

Inleiding

Breda beschikt over een sterke uitgangspositie: een krachtige binnenstad, vitale dorpen en wijken, betrokken inwoners, ondernemende mensen, sterke onderwijsinstellingen, levendige verenigingen en een groen profiel dat steeds meer betekenis krijgt. We staan aan het begin van een bestuursperiode waarin grote opgaven vragen om een heldere koers. De woningnood is groot. Voorzieningen, bereikbaarheid, zorg, veiligheid en openbare ruimte staan onder druk.

Onze koers begint bij onze visie op Breda in 2040. Vanuit dat beeld bepalen we wat nodig is op het gebied van woningen, voorzieningen, economie, onderwijs, cultuur, veiligheid, bereikbaarheid en groen.

Breda durft, Breda doet is de houding waarmee we deze bestuursperiode ingaan. We geven richting, maken keuzes en brengen plannen naar uitvoering. We kiezen voor groei waar die Breda sterker maakt. We geven ruimte aan stedelijkheid, levendigheid en vernieuwing. We herzien normen wanneer ze goede oplossingen blokkeren. We maken zichtbaar wat prioriteit krijgt. Vertrouwen groeit door resultaten die inwoners herkennen in hun straat, wijk, dorp en stad.

Groei krijgt betekenis als ze iets mogelijk maakt. Betaalbare woningen voor mensen die zoeken. Voorzieningen die meegroeien. Werkplekken voor nieuwe economie. Groene openbare ruimte. Veilige routes. Plekken waar mensen elkaar ontmoeten. Daarom voeren we het gesprek niet alleen over gebouwen, wegen of locaties, maar vooral over de maatschappelijke waarde die we daarmee toevoegen.

Onze koers rust op 3 opgaven die elkaar versterken:

Breda Groeit, Breda Bruist en Breda Verbindt. Groei geeft ruimte voor woningen, voorzieningen en economie. Een bruisende stad maakt Breda aantrekkelijk en onderscheidend. Verbinding zorgt dat inwoners mee kunnen doen en zich veilig voelen. Samen vormen deze opgaven de beweging voor de komende 4 jaar: scherper kiezen, gericht werken en sneller zichtbaar resultaat boeken. Van plannen maken naar realiseren.

Breda Groeit

Breda groeit met de overtuiging dat dit nodig is en dat we hiermee echt iets toevoegen aan onze stad. De komende jaren bouwen we aan meer woningen, meer voorzieningen, betere bereikbaarheid, nieuwe werkplekken en een uitnodigende openbare ruimte. Groei staat in dienst van een aantrekkelijke, vitale, groene, veilige en ondernemende stad.

't Zoet wordt het boegbeeld van deze nieuwe stedelijke ontwikkeling. Hier ontstaat een levendig stadsdeel waar wonen, werken, leren, ontmoeten, cultuur, sport, creativiteit en innovatie elkaar versterken. De binnenstad krijgt er een nieuwe dimensie bij. De Nieuwe Mark wordt de blauw-groene drager van stedelijk leven. Breda laat hier zien dat groei niet alleen gaat over aantallen, maar over lef, kwaliteit en verbeelding. Dit nieuwe stadsdeel mag rauwer, hoger, groener, internationaler en vrijer in vorm worden. Juist daar kan Breda experimenteren met nieuwe woonvormen, creatieve werkmilieus, innovatieve bedrijvigheid, street culture, sport, onderwijs en ontmoeting. 't Zoet voegt een nieuwe laag toe aan de stad en blijft tegelijk verbonden met het Bredase gevoel: menselijk, uitnodigend en gericht op samenkomen.

Dorpen en wijken groeien op hun eigen manier mee. In dorpen staan herkenbaarheid, gemeenschapskracht, voorzieningen, veiligheid, groen en de mogelijkheid om er te blijven wonen centraal. In bestaande wijken gaat het om betere openbare ruimte, onderhoud, bereikbaarheid, veiligheid, voorzieningen en leefbaarheid. Ook buurten zonder groot programma of iconisch project krijgen onze aandacht. Breda groeit als geheel.

Groen en water vormen de ruggengraat van deze ontwikkeling. We bouwen verder aan Breda als Stad in een Park. We versterken groen-blauwe structuren, vergroenen stenige plekken, brengen water terug in de stad en kiezen voor robuust groen dat waarde toevoegt aan straat, plein, park en wijk. Groen maakt Breda gezonder, aantrekkelijker en weerbaarder. Het is een vestigingskwaliteit voor inwoners, ondernemers en talent.

Bereikbaarheid groeit mee met de stad. Breda blijft toegankelijk voor inwoners, ondernemers en bezoekers. We investeren in sterke fiets- en autoverbindingen, openbaar vervoer, hubs, deel-mobiliteit, verkeersveiligheid en slimme parkeeroplossingen. Zo ontstaat meer ruimte voor beweging, ontmoeting en verblijf. De openbare ruimte wordt een plek waar de stad niet alleen doorheen gaat, maar ook samenkomt.

Voorzieningen horen vanaf het begin bij groei. Nieuwe woningen vragen om voldoende scholen, sport, zorg, cultuur, winkels, ontmoeting en dagelijkse nabijheid. Daarom verbinden we gebiedsontwikkeling aan maatschappelijke voorzieningen en sturen we actief op complete leefomgevingen. Breda bouwt aan plekken waar het dagelijks leven klopt.

Breda Bruist

Breda kiest voor levendigheid als kracht van de stad. Een bruisende stad trekt mensen aan, houdt talent vast en geeft inwoners plekken om elkaar te ontmoeten. Levendigheid ontstaat op terrassen en pleinen, in sporthallen en parken, in theaters en bibliotheken, bij festivals en buurtfeesten, in cafés, winkels, makersplekken, studentenhuizen, dorpskernen en wijkcentra.

De binnenstad blijft het kloppend hart van Breda en groeit uit tot een groter, veelzijdiger centrumgebied. De historische binnenstad, de haven, de Nieuwe Mark, de routes richting 't Zoet en nieuwe stedelijke plekken gaan elkaar versterken. Breda wordt meer 'weekendstad': een stad waar bezoekers langer blijven, studenten zich thuis voelen, ondernemers willen investeren en inwoners steeds opnieuw iets ontdekken.

Daar hoort een binnenstad bij met uitstraling, kwaliteit en verrassing. We geven ruimte aan bijzondere winkels, vernieuwende horeca, terrassen, cultuur, evenementen, nachtcultuur en creatieve concepten. Leegstand en verloedering pakken we actiever aan. Op plekken waar de kwaliteit achterblijft, zetten we steviger in op functiemenging, tijdelijke invulling, vastgoed, samenwerking met eigenaren en ondernemerschap. Als gemeente stellen we duidelijke doelen en brengen partijen in beweging.

Breda mag meer durven. Levendige plekken hebben reuring nodig, ruimte voor experiment en soms een rafelrand. Niet elk initiatief hoeft vooraf gladgestreken te worden. Een aantrekkelijke stad heeft plekken nodig waar iets kan ontstaan. Waar cultuur, sport, horeca, makers en jongeren energie toevoegen. Waar de stad niet alleen wordt beheerd, maar ook wordt beleefd.

Die levendigheid hoort bij heel Breda. Dorpen en wijken hebben hun eigen ontmoetingsplekken: verenigingen, buurtcafés, sportclubs, dorpshuizen, winkelgebieden, pleinen, scholen en evenementen. Daar ontstaat sociale kracht. Daarom investeren we in lokale levendigheid en ondersteunen we inwoners en vrijwilligers die onze dorpen en wijken dragen.

Onze economische ambitie krijgt een scherp profiel. Breda kiest voor Toegepaste Technologie en Creativiteit (TT&C). Robotica, AI, gaming, creative design, start-ups, scale-ups, creatieve makers, onderwijs en innovatieve bedrijven passen bij de stad die we willen zijn. Het Innovatiedistrict, 't Zoet, bestaande en nieuwe werklocaties, onderwijsinstellingen en creatieve netwerken vormen samen de motor voor een economie die vernieuwt en innoveert.

Technologie, gaming, innovatie en hoger onderwijs brengen ook een internationaler Breda met zich mee. Internationale studenten, werknemers en ondernemers voegen kennis, energie, bedrijvigheid en nieuwe netwerken toe. Breda benut die kracht en zorgt dat nieuwe Bredanaars onderdeel kunnen worden van de stad.

We geven makers, erfgoed, kunst en stedelijke cultuur meer ruimte om de stad te verrassen en te vernieuwen. Cultuur maken we zichtbaar in de binnenstad, dorpen, wijken en nieuwe gebiedsontwikkelingen. Dit draagt bij aan ontmoeting, verbeelding en een sterker Bredaas profiel. We bouwen voort op wat er al is, maar kiezen ook voor meer lef en experiment. Ook volkscultuur hoort daarbij: carnaval krijgt de ruimte om Breda kleur, karakter en verbinding te blijven geven.

Sport versterkt de fysieke en mentale gezondheid van inwoners en brengt inwoners uit alle lagen van onze stad samen. Daarom laten we sportvoorzieningen meegroeien met Breda en zorgen we dat sporten en bewegen dichtbij en toegankelijk blijven. Breedtesport, verenigingen en vrijwilligers vormen de basis van een sportieve stad, met ruimte voor talentontwikkeling. Ook in de openbare ruimte en in nieuwe gebiedsontwikkelingen maken we bewegen vanzelfsprekender.

Breda Verbindt

Breda is pas een sterke stad als mensen zich veilig, gezien en verbonden voelen. In een groeiende stad willen we dat inwoners mee kunnen doen, vooruit kunnen komen en houvast vinden in hun buurt, school, werk, vereniging of netwerk. Daarom brengen we bestaanszekerheid, gezondheid, veiligheid, kansengelijkheid en meedoen dicht bij elkaar.

Werk, inkomen en meedoen vormen de basis voor perspectief. Wie kan werken, krijgt kansen om dat te doen. Wie ondersteuning nodig heeft, vindt die sneller en dichterbij. Wie kan bijdragen, wordt aangesproken op verantwoordelijkheid. Breda ondersteunt, activeert en maakt duidelijk wat we van elkaar mogen verwachten.

Ons sociale verhaal kijkt breed. We hebben oog voor kinderen en jongeren die hulp bij een stevige start nodig hebben, voor gezinnen waar problemen zich opstapelen, voor inwoners met schulden of armoede, voor mensen zonder dak boven hun hoofd, voor inwoners met onbegrepen gedrag, voor mensen die zorg mijden en voor iedereen die tijdelijk of langdurig niet vanzelf meekomt. Breda verbindt wonen, zorg, onderwijs en veiligheid tot een aanpak die eerder werkt en dichterbij voelt.

Met Verbeter Breda kiezen we voor ongelijk investeren om gelijke kansen dichterbij te brengen. Onderwijs, gezondheid, werk, veiligheid, leefbaarheid, voorzieningen en openbare ruimte worden daar in samenhang aangepakt. Verbeter Breda is een manier van werken: gebiedsgericht, dicht bij inwoners en samen met scholen, verenigingen, ondernemers, bewoners en maatschappelijke partners.

Ook buiten de bekende programma's blijven we scherp kijken. Wijken en buurten met sluimerende kwetsbaarheid en plekken waar inwoners vooral vragen om veiligheid, onderhoud, nabijheid en een aanspreekbare overheid, horen volwaardig bij onze koers. Vertrouwen begint vaak heel concreet: een schone straat, een veilige route, een bereikbare voorziening, een terugkoppeling op een melding of een bestuurder die luistert en afspraken nakomt.

Veiligheid krijgt in deze bestuursperiode een prominente plek. Vrijheid begint met je veilig kunnen bewegen. In Breda accepteren we geen straatintimidatie, overlast, ondermijning, winkeldiefstal, geweld of gedrag dat anderen beperkt. We combineren preventie, jongerenwerk, sociale inzet en zichtbare handhaving. We zijn aanwezig waar dat nodig is, volgen meldingen sneller op en stellen duidelijke grenzen. Rond het station, in de binnenstad, in wijken, dorpen en op andere kwetsbare plekken werken we samen met politie, boa's, ondernemers, scholen, maatschappelijke partners en inwoners. Veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid met een duidelijke norm. Breda blijft levendig doordat mensen zich er veilig voelen.

Samenleven vraagt sterke verenigingen, vrijwilligers, mantelzorgers en buurtinitiatieven. Zij zijn het fundament van Breda. We ondersteunen hen beter, verminderen onnodige drempels en waarderen hun inzet. Inclusie en toegankelijkheid horen daar vanzelfsprekend bij.

Van plannenmakerij naar echte realisatie

Bij deze koers hoort een bestuur dat kiest, stuurt en levert.

We gaan scherper prioriteren, minder stapelen en zichtbaar resultaat boeken. We richten keuzes, investeringen en samenwerking op wat Breda vooruitbrengt. Plannen krijgen waarde als inwoners, ondernemers en partners ze terugzien in hun straat, wijk, dorp en stad.

De komende 4 jaar draait het om realisatiekracht. We hebben sterke plannen, nu komt het aan op uitvoeren, versnellen en waarmaken. Dat vraagt focus, discipline en duidelijk eigenaarschap. We sturen op doelen, publieke waarde en resultaat. Liever minder projecten die we goed afronden, dan ambities die blijven steken.

Als gemeente nemen we actief regie waar publieke doelen daarom vragen. Met grond, vastgoed, randvoorwaarden, marktuitvragen, tijdelijke programmering en samenwerking sturen we op tempo, functies en maatschappelijke meerwaarde. Tegelijk geven we ruimte aan inwoners, organisaties, onderwijs, ondernemers en marktpartijen om met oplossingen te komen binnen heldere kaders. Zo maken we woningen, economie, veiligheid, leefbaarheid, cultuur, groen en voorzieningen daadwerkelijk mogelijk.

Breda vraagt om gebiedsgericht bestuur. De binnenstad, 't Zoet, dorpen, wijken, Verbeter Breda-wijken, bedrijventerreinen en het buitengebied hebben ieder hun eigen karakter en opgave. Door per gebied scherp te kiezen, prioriteiten te stellen en verwachtingen helder te maken, brengen we beweging in de stad. Breda groeit door richting te geven, door te pakken en te laten zien dat het gebeurt.

Kortom

We zijn helder in onze ambities. Breda staat voor grote opgaven en vraagt om een bestuur dat durft te kiezen, lef toont en verantwoordelijkheid neemt. We geven ruimte aan initiatief en vernieuwing, maar brengen ook focus aan en doen wat nodig is om de stad echt verder te brengen. Kortom, om onze ambities waar te maken staat realisatie echt voorop. We kiezen de komende 4 jaar voor een bestuursstijl die richting geeft en uitnodigt. We zoeken samenwerking met de raad, inwoners, ondernemers, dorpen, wijken en partners. Goede ideeën kunnen overal ontstaan. We besturen vanuit een heldere koers en met de bereidheid om Breda samen sterker te maken.

Financiële degelijkheid blijft daarbij onze basis. Ambitie vraagt investeringen en keuzes. We blijven scherp op betaalbaarheid, lokale lasten, uitvoeringskracht en de rol van partners. Het gebruik van publiek geld moet uitlegbaar zijn. Onze inwoners moeten kunnen zien wat Breda met keuzes, investeringen en inzet bereikt.

Vertrouwen in de toekomst van Breda

We beginnen deze bestuursperiode met vertrouwen in Breda. Vertrouwen in onze inwoners die de stad maken. In de dorpen en wijken die karakter geven. In onze ondernemers, vrijwilligers, verenigingen, onderwijs, cultuur, sport, zorg en maatschappelijke partners. En in een stad die ambitie toont en zichzelf blijft.

We bouwen aan een Breda dat groeit, bruist en verbindt. Dat is de beweging die we maken. Breda Groeit door ruimte te maken voor wonen, werken, leren, groen en bereikbaarheid — alles wat de stad sterker maakt voor morgen. Breda Bruist met energie, initiatief en levendigheid. Breda Verbindt door dichterbij te ondersteunen en scherp te blijven op veiligheid, kansen en meedoen. Zo kiezen we koers, nemen we verantwoordelijkheid en brengen we Breda verder. Want:

Breda durft, Breda doet.

Eddie Förster | Martijn Meeuwissen

Arjen van Drunen | Lieke van Son

Joek van Pul | Lottie van Kelle

Breda Groeit

Wat is de opgave?

Breda staat aan het begin van een grote schaa sprong. Richting 2040 groeit de stad met circa 25.000 nieuwe woningen door naar ruim 220.000 inwoners. Die groei landt vooral binnen de bestaande stadsgrenzen en in grote gebiedsontwikkelingen zoals 't Zoet en de Gasthuisvelden. Daarmee gaat het om veel meer dan woningen bouwen alleen. De echte opgave is om Breda als geheel naar een volgend niveau te tillen: met voldoende en passende woningen, ruimte om te werken en ondernemen, plekken om te leren, sporten, ontmoeten, beleven en recreëren en voorzieningen die meegroeien met de stad, de wijken en de dorpen. Daarnaast maken we werk van de grote duurzaamheidsopgave.

De groei biedt Breda een enorme kans. We kunnen nieuwe stukken stad toevoegen, bestaande plekken beter benutten en onze dorpen en wijken gericht versterken. Maar deze groei vraagt ook om het nemen van regie. Meer inwoners, bezoekers, studenten, ondernemers en bedrijven brengen nieuwe energie, maar leggen ook extra druk op bereikbaarheid, parkeren, openbare ruimte, groen, water, voorzieningen en gemeentelijke dienstverlening. Daarom is de opgave niet alleen om ruimte toe te voegen, maar om Breda beter te laten functioneren: bereikbaar, leefbaar, gezond, veilig en toekomstbestendig.

Daar hoort ook een sterke economische basis bij. Breda moet een stad blijven waar mensen niet alleen willen wonen, maar ook willen leren, werken, maken en ondernemen. De vraag naar werklocaties is groot, ruimte voor nieuwe vestigingen is schaars en netcongestie kan onze economische groei afremmen. Tegelijk is het behouden van talent bepalend voor de toekomst van onze ondernemende stad.

De opgave is daarom om woningbouw, bereikbaarheid, voorzieningen, werklocaties, innovatie en leefkwaliteit de komende jaren veel sterker met elkaar te verbinden. Zo wordt de schaa sprong geen optelsom van projecten, maar een sprong vooruit voor heel Breda.

Wat is onze aanpak?

We zien de schaa sprong niet als een reeks losse projecten, maar als één gezamenlijke beweging waarmee we Breda sterker, mooier en toekomstbestendiger maken. Dat doen we door strakkere regievoering, meer samenhang en scherpere keuzes. Waar we tempo kunnen maken, doen we dat. Waar focus nodig is, kiezen we. En waar we echt willen prikkelen en uitdagen, leggen we de lat hoog. Groei moet zichtbaar worden in nieuwe gebieden met veel woningen, maar ook voelbaar zijn in betere buurten met sterkere voorzieningen, een prettige openbare ruimte, goede bereikbaarheid en nieuwe kansen voor werk, talent en ondernemerschap.

Daarbij durven we Breda de komende jaren echt verder te brengen, zonder de stad haar unieke karakter kwijt te laten raken. In nieuwe gebiedsontwikkelingen maken we ruimte voor stedelijke energie, lef, innovatie en plekken die mogen verrassen. Tegelijk koesteren we de eigenheid van onze binnenstad, wijken en dorpen, omdat we er heilig in geloven dat juist die verscheidenheid Breda zo compleet maakt. We bouwen dus niet alleen méér stad, maar vooral een betere stad. Door te werken aan de stad van morgen willen we de kansen van de schaa sprong echt verzilveren: voor inwoners, ondernemers, bezoekers, studenten en onze toekomstige generaties.

In Breda bouwen we aan de stad van morgen

We kiezen de komende 4 jaar echt voor de ontwikkelingen waarmee we iets gaafs toevoegen aan de stad. Dat doen we met meer durf in architectuur die daarmee nieuwe stedelijke dynamiek brengt, en waarbij het in de buitenruimte echt wat meer mag gaan schuren. Daarbij horen sterke voorzieningen en plekken waar wonen, werken, ondernemen en ontmoeten echt samenkomen. Met respect voor erfgoed en oog voor de eigen identiteit van onze dorpen en wijken, die juist daarmee zo complementair zijn aan de ruigheid van onze nieuwe ontwikkelingen. Dat vraagt om scherpe keuzes, ruimtelijk lef en het vermogen om kansen echt te verzilveren. Groei is voor ons geen doel op zich en moet meer opleveren dan extra stenen alleen. De komende jaren zetten we daarom volle bak in op de realisatie van veel nieuwe woningen en voorzieningen.

Groen en water spelen daarbij een heel belangrijke rol. Zij zijn de dragers van hoe Breda zich de komende jaren verder ontwikkelt: want als Stad in een Park zijn klimaatadaptatie, biodiversiteit, gezondheid en leefkwaliteit geen bijzaak maar de basis onder onze groei. We laten het water weer door onze stad stromen, leggen nieuwe natuur aan en laten onze inwoners en bezoekers deze ook echt beleven. Breda brengt het allemaal samen.

Wat gaan we hiervoor doen?

't Zoet

- Grote gebiedsontwikkelingen zijn de drijvende kracht achter de groei van onze stad. De komende jaren focussen we ons op de ontwikkeling van 't Zoet. Met 't Zoet hebben we goud in handen. Hier ontwikkelen we midden in de stad een compleet nieuw grootstedelijk gebied waar we wonen, economie, cultuur, creativiteit en sport met elkaar verweven. 't Zoet is daarmee de motor van de schaa sprong in onze stad en krijgt de komende 4 jaar prioriteit. Op 48 hectare, op loopafstand van station en binnenstad, bouwen we aan een nieuw hoogstedelijk stadsdeel met 4.000 tot 6.000 woningen, ruimte voor werken, onderwijs, cultuur, sport, horeca, innovatie en dagelijkse voorzieningen. Hier maken we geen gewone woonwijk, maar een nieuw stuk Breda: compact, groen, autoluw, levendig en verbonden met de Mark als ruggengraat. Met het Suikerdistrict, het Urban District, het Innovatiedistrict, nieuwe bruggen, de Golden Mile, de Zoete As en een sterk groen-blauwe ader groeit 't Zoet uit tot het boegbeeld van de stad van morgen. Rauw, dichtbij en adaptief: een plek waar wonen, werken, leren, maken en ontmoeten elkaar versterken en waar Breda laat zien dat groei niet alleen om aantallen gaat, maar om stedelijke kwaliteit, lef en betekenis. We stellen € 0,3 miljoen per jaar beschikbaar in de exploitatie en ruim € 110 miljoen voor investeringen in de komende 4 jaar.
- Voor fase 1 van 't Zoet hanteren we een eigen parkeernorm die uitgaat van de helft van de parkeernorm centrum 1. Daarnaast moeten zowel de investering als de exploitatie voor alle parkeervoorzieningen in dit gebied van derden komen. Daarmee maken we verdichting mogelijk en ontstaat ruimte voor een hoogstedelijk, autoluw en aantrekkelijk woon-werkgebied. Tegelijkertijd werken we aan een goede bereikbaarheid en voldoende parkeergelegenheid voor ondernemers, zodat 't Zoet een sterke vestigingslocatie blijft en ruimte biedt aan groei, bedrijvigheid en innovatie.

- Op 't Zoet voegen we een iconische 'landmark' toe die de stad opnieuw op de kaart zet. Deze plek moet uitgroeien tot een herkenbaar boegbeeld van het Breda van de toekomst. We onderzoeken wat hiervoor nodig is en hoe deze plek onze stedelijke identiteit kan versterken en daarmee bijdraagt aan ruimte voor vernieuwing, cultuur en innovatie.
- We willen met placemaking 't Zoet nu al op de kaart zetten. Daarvoor gaan we de volgende zaken de ruimte geven in het gebied wat we de komende jaren nog niet ontwikkelen. Er komen innovatieve bedrijven, een ander deel richten we in op cultuur, creativiteit en evenementen, en tot slot willen we tijdelijke studentenhuisvesting realiseren. Eerder zijn hiervoor al middelen gereserveerd. Hier voegen we de komende periode incidenteel € 0,1 miljoen extra aan toe.
- Daarnaast onderzoeken we hoe we het gebied nog meer smoel kunnen geven en kijken naar mogelijkheden om de 'bietenbak' te verplaatsen richting het gebied binnen 't Zoet waar de komende 10 jaar nog niet wordt ontwikkeld voor zowel tijdelijke programmering als terugkerende evenementen.

Nieuwe Mark

- Met het doortrekken van de Nieuwe Mark gaat het water stromen door de binnenstad. We trekken de Nieuwe Mark door van de haven, langs het Seeligpark tot de singel. Zo maken we van water opnieuw een dragende kwaliteit van de stad: zichtbaar, beleefbaar en verbonden met groen, ecologie, recreatie en stedelijk leven. Daarom combineren we fase 2 en 3 in één samenhangende aanbesteding, zodat we schaalvoordeel benutten, tempo maken en voorkomen dat de Nieuwe Mark als onaf project blijft liggen. Zo ontstaat een doorlopende blauwe en groene verbinding die de binnenstad versterkt, voor verkoeling zorgt in de zomer, voor wateropslag zorgt, de waterkwaliteit verbetert, biodiversiteit vergroot en nieuwe plekken toevoegt om te wandelen, zitten, varen ontmoeten en genieten. We halen dit project fors naar voren en koersen hierbij op afronding in 2030. Hiervoor is in totaal € 46,8 miljoen beschikbaar.

Overige stedelijke- en gebiedsontwikkelingen

- Breda kiest voor meer lef, variatie en architectonische kwaliteit. Op een aantal locaties, waaronder 't Zoet, gaan we liever voor echte hoogte met kwaliteit dan voor middelmatige bouwhoogtes die weinig toevoegen aan stad, straat en leefomgeving. Daarom herijken we de hoogbouwvisie, zodat hoger bouwen op een aantal plekken in de stad beter mogelijk wordt. Hoogbouw is daarbij geen doel op zich, maar een manier om stedelijke kwaliteit, betaalbaarheid, voorzieningen en openbare ruimte te versterken. Deze extra bouwhoogte moet een publieke meerwaarde opleveren: waar hogere bouwopbrengsten ontstaan, zetten we die in voor voorzieningen, architectuur, groen, parkeren, openbare ruimte en levendige plinten.
- Tegelijkertijd maken we scherpe keuzes in het investeringsprogramma, want wat we doen moet zowel uitvoerbaar als betaalbaar en betekenisvol zijn. Liever minder projecten die we goed uitvoeren, dan te veel ambities die halverwege blijven steken. Wat we doen, doen we goed!
- De schaa sprong vraagt om focus, want niet alles kan tegelijk in tijd, geld en uitvoeringskracht. Als we echt kiezen voor 't Zoet horen daar ook uitspraken bij over wat we niet meer doen. Voor de komende 4 jaar is dat de gebiedsontwikkeling Chassékwartier. Deze stellen we de komende jaren bewust uit. We focussen en gebruiken onze middelen voor andere ambities. Chassékwartier blijft in beeld voor de volgende fase van stedelijke ontwikkeling. Niet voor nu, maar voor in de toekomst.
- Op de Gasthuisvelden bouwen we voort op de impuls die hier al is gegeven met de realisatie van een aantrekkelijk en groen stadspark. Op de nog vrij te komen locaties van Defensie realiseren we een parkeergarage, ingepast in het groen, die zorgt dat het centrum van Breda ook in de toekomst goed met de auto bereikbaar blijft. Tegelijkertijd onderzoeken we waar en hoe op deze plek sneller extra woningen kunnen worden toegevoegd, zodat we de ruimte in de stad slimmer benutten

en bijdragen aan de woningopgave. Om dit mogelijk te maken en omdat er met het Seeligpark al veel groen op loopafstand is toegevoegd, laten we voor deze locatie de richtlijnen van het Groenkompas los.

- We kiezen bij de grote gebiedsontwikkelingen in onze stad voor hoogstedelijk kwaliteit met lef, karakter en rauwe randjes. Deze nieuwe gebiedsontwikkelingen mogen schuren, verrassen en een eigen signatuur hebben: uitgesproken architectuur met meer variatie, sterke openbare ruimte, levendige straten en plekken waar het bruist met ruimte voor creativiteit en ontmoeting. Het gaat ons om het toevoegen van nieuwe stukken Breda die herkenbaar zijn, trots oproepen en de stad spannender, eigenzinniger en toekomstbestendiger maken. Plekken met een grote aantrekkingskracht en voldoende voorzieningen voor onze eigen inwoners, maar die er ook voor zorgen dat mensen van buitenaf graag naar Breda komen.
- We actualiseren de omgevingsvisie gericht waar dat nodig is om meer woningbouw, werklocaties en stedelijke ontwikkeling sneller mogelijk te maken. Dat doen we zonder een groot nieuw visieproces op te tuigen. Bij deze gerichte actualisatie hebben we naast grootstedelijke ambities ook oog voor de mogelijkheden in de dorpen. We kijken bijvoorbeeld in Effen wat mogelijk en wenselijk is.
- We geloven in de kracht van onze dorpen. De gebiedsvisie Bavel is het uitgangspunt voor de vele ontwikkelingen die op het dorp afkomen. We staan voor deze visie en de uitwerking daarvan. Ook voor Prinsenbeek willen we een gebiedsvisie. Deze werken we verder uit langs de uitkomsten van de eerdere dorpsverkenning. Hierdoor kan het proces gerichter worden ingericht en bouwen we voort op wat al is opgehaald. Met deze gebiedsvisie zetten we een breed gedragen stap om zorgvuldig en doelgericht vorm te geven aan toekomstgerichte keuzes voor Prinsenbeek, bijvoorbeeld qua woningbouw en (sport)voorzieningen. Voor dit proces stellen we € 0,1 miljoen beschikbaar.

- In onze dorpen bouwen we gefaseerd en met oog voor het eigen karakter van elke kern. Groei mag niet over de dorpen heen vallen, maar moet zorgvuldig worden ingepast, zodat woningen, voorzieningen, bereikbaarheid en leefbaarheid in balans blijven. Zo kunnen dorpen meegroeien met nieuwe ontwikkelingen, zonder hun herkenbare schaal, identiteit en gemeenschapskracht te verliezen.

Wonen en volkshuisvesting

- Breda groeit met kwaliteit. We bouwen de komende jaren niet alleen meer woningen, maar koppelen deze schaa sprong echt aan andere maatschappelijke vraagstukken. Dus zorgen we voor voldoende voorzieningen, verbeterde bereikbaarheid, een vergrotende omgeving en meer ruimte voor ontmoeting. Nieuwe woningen staan nooit op zichzelf, maar versterken de stad, de dorpen en de voorzieningen die bij een groeiende stad horen.

- De woningnood blijft onverminderd hoog. Daarom zetten we in op het verder versnellen van onze eigen woningbouwprocedures en nemen we nog meer belemmeringen weg waar dat verantwoord kan. Ook denken we dat, met het aanzetten van 't Zoet, het toevoegen van tijdelijke woningen, Friendswonen, Knarrenhofjes en andere collectieve woonvormen en het makkelijker maken van optoppen en splitsen van woningen, het aantal woningen dat we deze periode kunnen bouwen flink omhoog kan. We zijn ambitieus en zetten in op 7.000 woningen.

- We blijven sturen op een goede mix van sociale huur, middelduur en vrije sector. Daarbij zoeken we nadrukkelijk naar manieren om middeldure koop en huur beter haalbaar te maken, zodat wonen in Breda bereikbaar blijft voor verschillende inkomens en levensfasen. Bij nieuwe woningbouwontwikkelingen houden we vast aan 30% sociaal, 40% middelduur en 30% vrije sector als uitgangspunt voor elk project.

- We bouwen in Breda woningen voor Bredanaars en in de dorpen voor de inwoners (met roots) uit het dorp. We putten hiervoor alle mogelijkheden uit de wet uit op plekken waar aantoonbare schaarste is, zoals in onze dorpen.

- Aanvullend zorgen we dat mensen met essentiële beroepen voorrang krijgen.
- De succesvolle starterslening blijft behouden als instrument om starters meer kansen te geven op de Bredase woningmarkt. Daarmee houden we de stad bereikbaar voor mensen die hier willen blijven wonen of niet kunnen wachten om hun eerste stap op de woningmarkt zetten. Hiervoor stellen we voor 2027-2029 € 9 miljoen beschikbaar.

- Door woningsplitsing, optoppen en andere vormen van verdichting makkelijker mogelijk te maken gaan we woonruimte in onze bestaande stad beter benutten. We kijken altijd naar hoe we dit mogelijk kunnen maken, in plaats van in de regels telkens de beperking te zoeken. Hiermee voegen we woningen toe zonder telkens nieuwe ruimte aan te snijden en geven we bestaande buurten de kans om mee te ontwikkelen.

- Ook (pre)mantelzorgwoningen op eigen terrein krijgen van ons meer ruimte. Daarmee maken we het eenvoudiger dat mensen voor elkaar zorgen, langer zelfstandig wonen en dicht bij hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen.

- Door voldoende aantrekkelijke woningen voor ouderen te bouwen, brengen we de doorstroming op de woningmarkt beter op gang. Dat helpt ouderen om weer passend te gaan wonen en zo komen bestaande woningen vrij voor andere woningzoekenden.

- In tijden van woningnood vinden we het onwenselijk dat woningen lange tijd leegstaan. Daarom zetten we ons de komende jaren actief in op het verminderen van leegstand.

- Aan de randen van de stad en in de dorpen bouwen we gefaseerd en passend bij het karakter van de omgeving. Groei kan ook daar bijdragen aan vitaliteit, maar vraagt om fasen, voorzieningen die meegroeien en respect voor het dorpse karakter.

Grondzaken

- We zetten actief grondbeleid in op plekken waar dat nodig is om de schaalprong mogelijk te maken en publieke of economische doelen te borgen. Daarmee kunnen we beter sturen op tempo, programmering, betaalbaarheid en de samenhang met voorzieningen, mobiliteit en leefbaarheid.
- Daarnaast doen we strategisch aankopen van panden wanneer dat nodig is om belangrijke maatschappelijke, stedelijke of economische functies mogelijk te maken. De bestaande € 10 miljoen voor het aankopen van gronden wordt daarom breder inzetbaar, waardoor we hiermee niet alleen gronden, maar ook panden kunnen verwerven.
- Bij nieuwe stadsontwikkelingen sturen we op plinten die ontmoeting stimuleren en ervoor zorgen dat onze maatschappelijke voorzieningen op niveau blijven. Als het nodig en mogelijk is kopen we hiervoor zelf vastgoed aan. Zo houden we grip op voldoende vierkante meters voor de juiste voorzieningen.

Stad in een Park

- We zijn trots op de titel National Park City. Deze belofte bouwen we de komende jaren verder uit. De groei van de stad gaat hand in hand met het toevoegen van groen en water. Groen, water, wonen, werken en recreëren zijn voor ons vanzelfsprekend met elkaar verbonden. Juist waar Breda verdicht, zorgen we dat de stad ook aan lucht, ruimte en leefkwaliteit voor mens en dier wint. We groeien niet alleen in stedelijkheid en stenen, maar ook in meer verblijfskwaliteit, koelte, toegankelijk groen met ruimte voor buiten sporten en ontspannen.
- We omarmen de beweging die Stichting Breda Stad in een Park de afgelopen jaren teweeg heeft gebracht en ondersteunen en faciliteren dit. We continueren de bijdrage voor Stad in een Park met € 0,1 miljoen in 2030. Onder de vlag van Breda National Park City zijn talloze vrijwilligers en initiatieven opgestaan samen met de natuurverenigingen voor een groener Breda. We willen Breda National Park City faciliteren in het uitbreiden van de groene beweging door nog meer

maatschappelijke partners en ondernemers te laten aansluiten. Ook blijven we samen met woningcorporaties, inwoners en Stichting Breda Stad in een Park inzetten op het vergroenen van versteende wijken. Onze titel 'National Park City' gaan we met trots uitdragen in allerlei uitingen. Met structureel € 0,3 miljoen per jaar geven we een impuls aan Stad in een Park voor groene wijkdeals.

- We geven bewoners, ondernemers en organisaties meer ruimte om zelf groen toe te voegen en te beheren. Denk bijvoorbeeld aan geveltuintjes en het kunnen kopen van snippergroen. Hierdoor groeit eigenaarschap in buurten en ontstaan meer groene straten en buurten. Ook omarmen we initiatieven die bijdragen aan lokaal en duurzaam voedsel produceren met stadslandbouw, schoolmoestuinen en voedselbossen of voedselcoöperaties zoals de Herenboeren op 't Lies.

Groen en water (incl. biodiversiteit en klimaatadaptatie)

- De Nieuwe Mark laat het water weer volledig door onze binnenstad stromen en zorgt daarmee voor een hogere verblijfskwaliteit en groene stedelijke beleving. Ook versterkt het doortrekken onze algehele waterstructuur en waterkwaliteit. Juist daarom halen we dit project naar voren.
- Ecologische verbindingen worden ook in de komende periode versterkt, zodat groengebieden en de leefomgeving van dieren beter aan elkaar gekoppeld raken en biodiversiteit kan toenemen. Breda focust op een sterker groen-blauw netwerk door stad, wijken en buitengebied.
- Ook de komende 4 jaar willen we nieuwe natuurplekken aankopen. Om het beheer en onderhoud hiervan te kunnen versterken stellen we structureel € 0,4 miljoen per jaar beschikbaar voor natuuronderhoud.
- Op een groter aantal plekken laten we de natuur meer haar gang gaan. Dit versterkt de ecologische kwaliteit en biodiversiteit in onze stad. Dit noemen we 'maai-beheer op maat'.

Op speelplekken, trapveldjes en waar de (verkeers)veiligheid daar om vraagt maaien we vaker.

- Groen en natuur blijven zo veel mogelijk toegankelijk voor recreatie, beweging en ontmoeting. In parken, bossen en groene gebieden kunnen onze inwoners wandelen, sporten, spelen, hun hond uitlaten en van evenementen genieten. Waar onze natuur kwetsbaar is, geven we juist voorrang aan rust en bescherming. Per natuur (rijk) gebied maken we duidelijk welke functie waar centraal staat: recreatie, gemengd gebruik of rust voor de natuur.
- Om tegemoet te komen aan de groeiende behoefte aan ruimte voor honden en hun eigenaren, gaan we in de komende periode extra hondenlosloopgebieden realiseren.
- Voldoen aan de Kaderrichtlijn Water vraagt de komende jaren om extra aandacht. Schoon en gezond water is geen technische bijzaak, maar een voorwaarde voor een leefbare, groene en toekomstbestendige stad. Daarom nemen we maatregelen die de waterkwaliteit verbeteren, waterstructuren versterken en bijdragen aan ecologie, biodiversiteit en een aantrekkelijker openbare ruimte. Zo verbinden we de wettelijke opgave met onze ambitie om Breda verder te ontwikkelen als Stad in een Park.
- Het water in Breda blijft begaanbaar voor recreatievaart. En we zorgen ervoor dat booteigenaren ook daadwerkelijk bij hun eigen ligplaats kunnen komen. Deze maken we dus toegankelijker. We onderzoeken waar het mogelijk is om nieuwe ligplaatsen toe te voegen.
- We zien de uitdaging in het buitengebied op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. En tegelijkertijd zien we kansen op het vlak van natuur, recreatie en agrarisch ondernemerschap.
- We werken komende jaren voortvarend verder aan de uitvoering van ons dierenwelzijnsbeleid.

Duurzaamheid en klimaat

- Isolatie is een belangrijke schakel in de warmtetransitie. We blijven inwoners ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning, omdat dit direct bijdraagt aan lagere energielasten, meer wooncomfort en de overstap naar duurzame warmte. Daarnaast zetten we in op het verder verduurzamen van de woningvoorraad, onder andere in de Verbeter Breda-wijken. We gaan door met het Volkshuisvestingsfonds en stellen ook de komende 4 jaar € 2,7 miljoen cofinanciering beschikbaar om te matchen met de middelen van het Rijk.
- Breda versnelt de elektrificatie van de stad. We investeren in duurzame opwek, opslag, buurtbatterijen, slimme oplossingen en efficiënter energiegebruik. Voor elektrificatie, netcongestie en duurzame energie stellen we € 0,5 miljoen extra beschikbaar.
- Zo gaan we vol aan de slag en kiest Breda voor betrouwbare en betaalbare warmte met publieke regie. We sluiten ons aan bij de provinciale ontwikkeling van een warmtebedrijf en zorgen dat we inspelen op nieuwe ontwikkelingen en actief betrokken zijn bij te maken keuzes. Voor deze warmteaanpak stellen we € 0,25 miljoen per jaar beschikbaar.

- Inwoners en bedrijven moeten kunnen rekenen op voldoende stroom, betrouwbare warmte en betaalbare energie. Daarom sturen we niet alleen op klimaatdoelen, maar ook op leveringszekerheid. Het oplossen van netcongestie is een van de sleutels voor het mogelijk maken van de schaa sprong. Schaarse netcapaciteit mag de ontwikkeling van Breda niet onnodig stilzetten. Naast voldoende aansluitingen voor nieuwe woningen richten we ons met onze energieaanpak ook op bedrijven en bedrijventerreinen. We ondersteunen hen bij verduurzaming, elektrificatie en slim omgaan met beperkte netcapaciteit, bijvoorbeeld via collectieve oplossingen en betere afstemming op werklocaties.
- We maken onze duurzaamheidsplannen concreter, kiezen scherper wat we zelf kunnen doen en organiseren de uitvoering beter. Tegelijk weten we dat opgaven rond energie, klimaat, water en circulariteit groter zijn dan de gemeente alleen. Daarom zoeken we vanuit onze eigen verantwoordelijkheid actief de samenwerking met Rijk, provincie, waterschap, netbeheerders, bedrijven en lokale initiatieven. Zo maken we duurzaamheidsdoelen haalbaar: niet door te wachten op anderen, maar door zelf koers te houden en partners gericht aan die koers te verbinden.

In Breda houden we de stad bereikbaar

Breda kan alleen groeien als de stad ook blijft bewegen. Nieuwe woningen, sterke werklocaties, voorzieningen, onderwijs en ondernemerschap vragen om bereikbaarheid die meegroeit met de schaa sprong. Niet door één vervoersmiddel centraal te zetten, maar door slimme keuzes te maken die passen bij een stad die de komende jaren nog dynamischer wordt. We willen verleiden waar dat kan, ruimte maken waar dat nodig is en zorgen dat inwoners, ondernemers en bezoekers Breda goed kunnen blijven bereiken.

Daarom kijken we naar mobiliteit als onderdeel van de kwaliteit van de stad. Fiets, auto, openbaar vervoer, parkeren, deelmobiliteit en verkeersveiligheid moeten elkaar versterken in plaats van elkaar in de weg zitten. Soms vraagt dat om praktische oplossingen dicht bij huis, soms om grote keuzes op routes die bepalend zijn voor de groei van Breda. Zo bouwen we aan een stad die vooruitgaat: bereikbaar, leefbaar, veilig en klaar voor de volgende stap.

Wat gaan we hiervoor doen?

Bereikbaarheid

- Breda groeit, en bereikbaarheid groeit mee. Mobiliteit en bereikbaarheid zijn voorwaarden voor een leefbare, veilige en goed functionerende stad. Woningbouw, gebiedsontwikkeling, parkeren, fiets, OV en openbare ruimte worden daarom in samenhang gewogen.
- Breda versterkt zich als fietsstad met goede fietsroutes, veilige fietspaden en voldoende fietsvoorzieningen. Fietsen moet sneller en makkelijker worden voor inwoners en bezoekers die naar de binnenstad, wijken en voorzieningen gaan. We investeren in sterke, veilige fietsverbindingen, zodat de fiets een vanzelfsprekender alternatief wordt voor korte en middellange afstanden. Hiervoor reserveren we € 3 miljoen.

- De spitsluiting in Prinsenbeek heeft zich bewezen als het gaat om de bereikbaarheid en leefbaarheid van het dorp en maakt toekomstige woningbouw mede mogelijk. De afsluiting is voor ons daarmee ook een permanente maatregel en hiervoor stellen we € 0,1 miljoen per jaar beschikbaar.
- Daarnaast kijken we ook voor de Oosterhoutseweg in Teteringen naar realistische oplossingen voor het verminderen van de verkeersdruk en het verbeteren van de verkeersveiligheid. Eerder opgedane inzichten en mogelijke maatregelen houden we opnieuw tegen het licht.
- De Noordelijke Rondweg blijft een sleutelroute in de mobiliteit, bereikbaarheid en verdere groei van onze stad. Het is een van de belangrijkste binnenstedelijke economische verkeersaders. Het idee van ondertunnellen bracht naast bestaande verkeersoplossingen een compleet nieuw perspectief. We werken de komende jaren verder aan een haalbare, gefaseerde aanpak. Daarbij benutten we deze en andere varianten als basis voor verdere uitwerking en kijken we nu al scherp naar verkeersveiligheid, doorstroming, barrièrewerking tegengaan en leefbaarheid. Hiervoor brengen we in beeld welke maatregelen nu al mogelijk zijn en welke om toekomstige investeringsafwegingen vragen. Zo houden we de Noordelijke Rondweg op koers, zonder meer te beloven dan we nu kunnen waarmaken. Uiteraard blijven we ons inspannen voor cofinanciering van het Rijk en de provincie.
- Breda blijft bereikbaar, ook met de auto. Terwijl we investeren in fietsen, openbaar vervoer en slimme mobiliteit, zorgen we dat inwoners, bezoekers en ondernemers de stad goed kunnen blijven bereiken. De auto blijft voor veel mensen en bedrijven noodzakelijk; daarom kiezen we voor een mobiliteitsaanpak die verleidt tot andere keuzes waar dat kan, maar automobilisten niet onnodig uit de stad drukt.
- We blijven inzetten op een sterk openbaar vervoersnetwerk dat ons met de regio en de rest van Nederland verbindt. De treinverbinding Breda-Utrecht houden we daarbij nadrukkelijk in beeld.

Verkeersveiligheid en overlast

- Juist op plekken waar kinderen, sporters, bewoners en bezoekers samenkomen, moet de openbare ruimte veilig, overzichtelijk en prettig te gebruiken zijn. Daarom verbeteren we de verkeersveiligheid rond scholen, sportvoorzieningen en drukke plekken in wijken en dorpen. Hiervoor stellen we € 0,3 miljoen in 2027 beschikbaar.
- We verlagen de snelheid op de Academiesingel naar 30 km/u. Hierdoor wordt deze straat niet alleen veiliger, maar ook een aantrekkelijker onderdeel van het entreegebied van onze binnenstad als verbinding tussen station, Willemstraat en het Valkenberg. We passen de inrichting van de Academiesingel aan op de nieuwe maximumsnelheid om daarmee de verblijfskwaliteit en verkeersveiligheid te verbeteren. Voor deze ingreep hebben we € 2 miljoen beschikbaar.
- Ook de maximumsnelheid op de wegen binnen de singels gaat naar 30 km/u. Dit past bij het verkeersbeeld van een veilige, levendige en verblijfsvriendelijke binnenstad. De openbare ruimte moet uitnodigen tot lopen, fietsen, verblijven en ontmoeten, zonder dat bereikbaarheid met de auto uit beeld raakt.
- Overlastgevend en gevaarlijk gedrag met fatbikes is ons een doorn in het oog. We gaan dit aanpakken en leren hierbij van andere steden. We zetten in op een gebiedsgericht fatbike verbod om juist op de plekken waar de overlast het grootste is, effectiever te kunnen handhaven.
- Ook geluidsoverlast door voertuigen pakken we steviger aan. Hierbij denken we bijvoorbeeld aan geluidflitsers.
- We willen mensen verleiden om vaker met de fiets naar het centrum te komen. Daarom zorgen we voor voldoende en goed ingepaste fietsparkeervoorzieningen in en rond het centrum, zodat de binnenstad toegankelijk blijft zonder dat straten en pleinen dichtslibben. Een fiets die met 1 wiel buiten het nietje staat, gaan we niet weghalen. We grijpen wel in bij hinder, onveilige situaties of ontoegankelijkheid,

maar voorkomen dat kleine afwijkingen onnodig hard worden aangepakt. We kijken naar de mogelijkheden om de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) daarop aan te passen en zoeken daarbij naar simpele oplossingen die het fietsparkeren makkelijker maken en die er tegelijkertijd voor zorgen dat ons straatbeeld niet verrommelt. We gaan na hoe andere steden hiermee omgaan.

(Deel)mobilititeit

- De groei van Breda vraagt om een slimmer mobiliteitssysteem. Daarom kiezen we voor een sterke mix van parkeren, fietsgebruik, deelmobiliteit, hubs en goede bereikbaarheid.
- We realiseren een mobiliteitshub aan de stadsrand voor parkeren, deelmobiliteit en overstappen. Deze hub aan de rand van het centrum maken we aantrekkelijker en ruim opgezet. Zogenoemd randparkeren werkt alleen als het logisch voelt: goed bereikbaar, betaalbaar, veilig en met een soepele overstap naar het centrum. We kijken hierbij naar succesvolle voorbeelden uit andere steden zoals Den Bosch. Hiervoor stellen we € 2 miljoen aan investeringsmiddelen beschikbaar en € 0,5 miljoen per jaar in de exploitatie.
- We gaan deelmobiliteit stimuleren en de mogelijkheden uitbreiden als alternatief voor eigen autobezit. Deelauto's, deelfietsen en andere vormen van deelmobiliteit helpen om de schaarse ruimte op straat slimmer te gebruiken en om inwoners te faciliteren met andere vervoersconcepten.
- Laadinfrastructuur moet sneller, eenvoudiger en praktischer. We versnellen de aanleg van laadvoorzieningen en maken oplossingen zoals kabelgoottegels makkelijker mogelijk, zodat elektrisch rijden niet vastloopt op trage uitvoering. Daarnaast pakken we de wirwar aan tarieven voor openbaar laden aan, zowel op straat als in onze garages.

Parkeren

- Breda groeit, maar blijft bereikbaar: parkeren blijft dichtbij voor bewoners. Tegelijkertijd zorgen we ervoor dat mensen die onze stad bezoeken ook hun auto kunnen parkeren en daarna snel van hun parkeerplek in de stad kunnen zijn, zodat onze stad aantrekkelijk blijft. We stimuleren duurzame en ruimte-efficiënte mobiliteit. Fietsen wordt aantrekkelijker gemaakt als positieve keuze, zonder de automobilist daarbij uit de stad te drukken.
- We willen dat parkeren voor onze inwoners betaalbaar blijft en erkennen dat veel huishoudens in hun dagelijks leven afhankelijk zijn van een tweede auto, bijvoorbeeld voor werk, zorg, mantelzorg of andere gezinsomstandigheden. Daarom maken we ook de tweede parkeervergunning gratis. Zo verlagen we de lasten voor inwoners en houden we de regeling eenvoudig, duidelijk en uitlegbaar. Hiervoor rekenen we € 0,26 miljoen per jaar in voor de exploitatie.
- We doen nog dit jaar een strategische aankoop om extra ruimte te creëren voor fietsparkeren in de binnenstad. Hiervoor reserveren we € 2,2 miljoen in het SIP en maken we € 0,2 miljoen beschikbaar in de exploitatie.
- Daarnaast investeren we € 5,5 miljoen voor het opknappen van de parkeergarage Oranje Zuid.
- Ook verbeteren we ons parkeerrouteinformatiesysteem. Zo brengen we mensen snel naar vrije parkeerplekken of de mobiliteitshub en daarmee voorkomen we dat mensen onnodig lang op zoek zijn naar een parkeerplek en daarmee zorgen we voor minder verkeersbewegingen in de stad. Hiervoor is in totaal € 4 miljoen beschikbaar.

In Breda zetten we innovatie op 1

De schaa sprong is voor ons ook een economische opgave: Breda moet een stad blijven waar mensen niet alleen willen wonen, maar ook willen leren, werken, ondernemen en innoveren. We kiezen daarbij scherp voor Toegepaste Technologie en Creativiteit (TT&C) als herkenbaar profiel van de stad: de plek waar robotica, AI, gaming, creative tech en ondernemerschap elkaar vinden en verder brengen. Bij onze oosterburen worden nieuwe ideeën misschien bedacht, maar het is in Breda waar we innovatie echt toepassen, opschalen en ruimte geven om echt door te groeien.

Daarvoor hebben nieuwe start-ups, scale-ups en bestaande bedrijven letterlijk plek nodig. We bouwen verder aan het Innovatiedistrict als aanjager van die nieuwe economische dynamiek, maar kijken ook breder naar voldoende en toekomstbestendige werklocaties in heel Breda. Dat vraagt om ruimte maken waar het kan, beter benutten wat we hebben en tegelijkertijd zorgvuldig omgaan met schaarse ruimte. Zo maken we van groei meer dan een ruimtelijke beweging: een economische kwaliteitsimpuls waarmee Breda talent vasthoudt, bedrijven perspectief geeft en werkgelegenheid voor de toekomst naar zich toe trekt.

Wat gaan we hiervoor doen?

Innovatiedistrict

- Breda wordt de stad waar innovaties daadwerkelijk worden toegepast en opgeschaald. Met een herkenbaar profiel op Toegepaste Technologie en Creativiteit (TT&C) richten we ons op robotica, AI, gaming, creative design en technologie. Door ons hierop scherp te profileren wordt Breda zichtbaarder en aantrekkelijker voor talent en bedrijven. Innovatie heeft fysieke ruimte nodig om te kunnen bloeien. Daarom investeren we de komende jaren in het Innovatiedistrict als plek waar start-ups, creatieve ondernemers en innovatieve bedrijven kunnen landen, groeien en samenwerken. Voor fysieke ruimte, aankoop, inrichting of het beschikbaar maken van plekken stellen we in totaal voor de komende jaren in de exploitatie € 1,8 miljoen en € 4 miljoen aan investeringsmiddelen beschikbaar.

Werklocaties

- Economische groei vraagt ruimte, duidelijkheid en uitvoeringskracht. We zetten dan ook volle bak in op voldoende en passende werklocaties. Zowel voor nieuwe bedrijven die zich hier willen vestigen als voor bestaande bedrijven die hier verder willen groeien. Helaas moeten we telkens nee verkopen bij verzoeken voor nieuwe werklocaties. We zijn letterlijk uitverkocht. Breda heeft de komende jaren echt meer ruimte nodig voor bedrijven en werkgelegenheid.
- We gaan voortvarend aan de slag met de nieuwe werklocaties Steenakker Noord, Frankenthaler en Bavel.
- We kiezen, gelet op de natuurlijke en landschappelijke waarde van De Trippelenberg, om nu met de werklocaties Steenakker Noord, Frankenthaler en Bavel aan de slag te gaan en daarom Rithmeesterpark de komende 4 jaar niet te ontwikkelen en realiseren.

- Tegelijkertijd is de behoefte aan extra vierkante meters voor werklocaties onverminderd groot. Ook bij de werklocaties waar we de komende 4 jaar aan de slag gaan zijn onvoldoende vierkante meters te realiseren. Daarom gaan we bij de actualisatie van de omgevingsvisie op zoek naar nieuwe aanvullende vierkante meters om dat aantal op zijn minst te compenseren.
- Ook bestaande terreinen beter benutten is een noodzakelijke schakel in de economische ontwikkeling van Breda. Naast het aanzetten van nieuwe locaties maken we de komende jaren echt werk van het revitaliseren van bestaande bedrijventerreinen. Dit mag geen papieren belofte zijn, maar moet na de eerste helft van deze periode al zichtbaar resultaat opleveren voor onze ondernemers.
- We stellen € 0,3 miljoen per jaar beschikbaar om onze werklocaties een upgrade te geven en nieuwe locaties te ontwikkelen.

In Breda laten we voorzieningen meegroeien

Als Breda de komende jaren groeit dan moeten onze wijken, dorpen en nieuwe stadsdelen ook echt mee kunnen groeien. Het gaat namelijk niet alleen over meer woningen, maar over voldoende plekken waar mensen leren, sporten, spelen, zorg vinden, cultuur maken en beleven en elkaar kunnen ontmoeten. In de grote gebiedsontwikkelingen bouwen we aan complete leefomgevingen waar voorzieningen vanaf het begin onderdeel van zijn. En in de bestaande wijken en dorpen voegen we nieuwe voorzieningen toe en knappen we bestaande op.

De komende jaren investeren we daarom fors in plekken waar ontmoeting, sport, cultuur, onderwijs, creativiteit en gemeenschapskracht samenkomen. Hiermee bouwen we voort op de eerdere investeringen in de MFA in Bavel en de broedplaatsen voor Performing Arts en Creative Design die op dit moment worden ontwikkeld. Zo creëren we steeds meer plekken die de sociale basis van Breda sterker maken.

De kwaliteit van Breda ervaren onze inwoners en bezoekers elke dag als zij de stad gebruiken: op straat, het plein, in het park, de speelplek, de stoep waarover ze lopen en de weg waarover ze rijden en fietsen. Daarom houden we de basis van onze openbare ruimte ook de komende jaren goed op orde, vergroenen we plekken die te stenig zijn en maken we ruimte voor spelen, bewegen, ontmoeten en een buitenruimte die uitnodigt en soms ook rauw en avontuurlijk mag zijn. Tegelijk blijven we nuchter over kosten, onderhoud en uitvoerbaarheid: we investeren waar het verschil het grootst is en zorgen dat Breda niet alleen groter wordt, maar ook beter blijft werken.

Naast een beleefbare openbare ruimte zorgen ook de voorzieningen buiten het zicht voor een goed functionerende stad. Een betrouwbaar riool, goede afvalinzameling en betaalbare dienstverlening voelen vaak vanzelfsprekend, maar ze zijn ontzettend bepalend voor gezondheid, leefbaarheid en vertrouwen in de basis van de stad. Daarom blijven we investeren in onderhoud dat nodig is, maken we scherpe keuzes in kosten en uitvoering en zijn kritisch op wat inwoners daarvoor betalen waarbij we kijken vanuit het principe 'de vervuiler betaalt'. Zo houden we Breda ook de komende jaren schoon, heel, groen en veilig.

Wat gaan we hiervoor doen?

Voorzieningen en integrale huisvestingsplannen

- Juist voorzieningen geven wijken en dorpen draagkracht: ruimte voor ontmoeting sporten, onderwijs, verenigingen, zorg, cultuur en maatschappelijke initiatieven dicht bij inwoners. Door deze ontwikkelingen investeren we niet alleen in stenen, maar in de sociale basis van Breda: toegankelijke, toekomstbestendige voorzieningen die meegroeien met de stad en bijdragen aan levendige buurten waar mensen elkaar blijven vinden.
- Doordat onze stad blijft groeien hebben onze wijken, dorpen en nieuwe stadsdelen meer plekken nodig waar onze inwoners kunnen leren, sporten en ontmoeten. Ook is er ruimte nodig voor zorg en creativiteit. Daarom verbinden we de ontwikkeling van onze stad nadrukkelijker aan voldoende, toegankelijke en toekomstbestendige voorzieningen.
- De integrale huisvestingsplannen (IHP's) vormen de basis voor keuzes op het gebied van sport-, cultuur-, onderwijs- en wijkvoorzieningen en voor ons gemeentelijk vastgoed. De IHP's maken scherper zichtbaar wat nodig is om de basis op orde te houden, waar vernieuwing noodzakelijk is en waar aanvullende keuzes mogelijk zijn.

- Om het onderhoudsniveau van ons bestaand maatschappelijk vastgoed op peil te houden voegen we jaarlijks € 2,3 miljoen toe aan de voorziening vastgoed. Om de kosten met € 1 miljoen naar beneden te brengen, gaan we kritisch kijken naar onze vastgoedportefeuille.
- Teteringen is gegroeid en heeft extra maatschappelijke voorzieningen nodig. We erkennen het tekort aan maatschappelijke ruimte en ronden het onderzoek naar passende oplossingen zorgvuldig af. De oplossing leggen we niet vooraf vast op één gebouw, maar we kiezen op basis van onderzoek wat maatschappelijk, financieel en ruimtelijk het meest verantwoord is en ook bijdraagt aan de wensen vanuit Teteringen.
- Voor Princenhage willen we eerder de nieuwe Doelen realiseren. We geven dat daarom meer prioriteit en streven naar afronding in 2029 en hebben hier een bedrag van € 25,5 miljoen in totaal beschikbaar.

Openbare ruimte en kapitaalgoederen

- Onze openbare ruimte is het visitekaartje van onze stad, haar wijken en dorpen. Onze inzet op schoon, heel, groen en veilig blijft onvermoeid, evenals onze inzet op toegankelijkheid. Schone straten, veilige stoepen, groene pleinen en parken en toffe speelplekken bepalen dagelijks hoe inwoners hun wijk ervaren. Daarom blijft de basis op orde. We werken op basis van een realistisch onderhoudsniveau. Onderhoudsniveau C blijft het uitgangspunt, maar dat mag nooit betekenen dat onveilige stoepen, wegen, bruggen of openbare plekken ongemoeid blijven liggen. We investeren niet overal tegelijk en niet overal hetzelfde, maar kiezen gericht voor plekken waar de noodzaak het grootst is en waar inwoners het verschil het meest merken.

- We vergroenen locaties met hittestress, veel stenen en weinig verblijfskwaliteit. Saaie grasvlakken, versteende pleinen en stenige straten vormen kansen om Breda aantrekkelijker, koeler en gezonder te maken. Hiervoor stellen we € 3 miljoen extra beschikbaar. We pakken bijvoorbeeld het Schoolakkerplein in het Ginneken aan en maken van deze stenige plek een prettige openbare ruimte die bijdraagt aan leefbaarheid, ontmoeten, verkoeling, parkeergelegenheid en verkeersveiligheid.
- Bomen zijn de longen van onze stad. De juiste boom op de juiste plek draagt bij aan schaduw, biodiversiteit, verblijfskwaliteit en een sterke groene structuur. Bij herplant en nieuwe aanplant letten we op robuustheid, diversiteit en toekomstwaarde. We kiezen voor kwaliteit boven aantallen. Breda heeft namelijk meer aan robuuste en toekomstbestendige bomen dan aan sprietjes die weinig toevoegen. Bomen moeten niet alleen worden geplant om aantallen te halen, maar om daadwerkelijk waarde toe te voegen aan straat, plein, park of wijk.
- We zetten in op slimme verlichting die de veiligheid waarborgt en tegelijkertijd onnodige lichtbelasting vermindert. Bij vervanging kiezen we voor slimme armaturen die automatisch dimmen en door middel van sensoren aangaan als er iemand aankomt.
- Onze openbare ruimte moet uitnodigen tot spelen, bewegen, ontmoeten en verblijven. Parken, pleinen, speelplekken en groene routes dragen bij aan gezondheid en sociale verbinding. Zo maken we van Breda echt die Stad in een Park waarin de openbare ruimte nog meer het groene verlengstuk van de woonbeleving van onze inwoners wordt. Daarbij mag ruimte om te spelen van ons ook een rauw randje hebben: in de modder en in het zand in plaats van op rubberen tegels. Wanneer we speelvoorzieningen vervangen kijken we naar de beschikbaarheid van speeltoestellen voor alle leeftijden binnen deze buurt.

Riool

- Een goed functionerende ondergrondse infrastructuur zorgt naast droge voeten ook voor de volksgezondheid van onze stad. Daarom onderhouden we ons rioolstelsel zodat deze betrouwbaar blijft en voorbereid is op de toekomst. De rioolopgave pakken we gefaseerd, sober en doelmatig aan, waarbij we investeringen, uitvoeringscapaciteit, efficiency en betaalbaarheid in balans brengen. Daarnaast onderzoeken we hoe grotere pakketten en slimmere marktbenadering kunnen helpen om de rioolopgave betaalbaar en uitvoerbaar te houden. Allemaal gericht op het verbeteren van het riool. De afgelopen jaren zijn de kosten voor beheer en onderhoud voor alle gemeenten flink gestegen. Dit resulteert overal in onoverkomelijke stijgingen van de rioolheffing. Door voor de hele stad onderhoudsniveau B te hanteren stijgt de rioolheffing in Breda met 7% per jaar. Hierdoor blijft onze riolering op orde, investeren we in onze klimaatopgave en houden we tegelijkertijd de lokale lasten op een beheersbaar niveau.

Afval

- De afvalketen wordt de komende jaren merkbaar duurder. Verwerkingstarieven stijgen, afvalstromen worden kostbaarder en de Europees opgelegde CO₂-heffing stijgt met meer dan 100%. Dat vraagt om scherpe keuzes maar ook om zorgvuldigheid voordat we maatregelen nemen. Daarbij kijken we naar onze eigen organisatie, dienstverlening en verwerkingstarieven. Ook onderzoeken we hoe we afvalstromen beter kunnen scheiden.
- We gaan kijken naar afspraken die we hebben met andere gemeenten op basis van het lopende kostprijsonderzoek.
- Dit jaar komen we met nieuwe tarieven voor de inzameling en verwerking van ons afval en presenteren we daarnaast gerichte maatregelen om de kosten van de afvaldienstverlening beter te beheersen.
- We maken mogelijk dat je afvalpas op alle ondergrondse containers in de buurt werkt. Zo wordt het makkelijker om je afval weg te gooien.
- De komende jaren blijven we ons inzetten om zwerfafval in Breda tegen te gaan.

Breda Bruist

Wat is de opgave?

Breda staat voor de opgave om levendigheid te versterken als een eigen kracht van de stad. Groei alleen maakt onze stad nog niet aantrekkelijker, bruisender of betekenisvoller. Daarvoor zijn plekken nodig waar inwoners en bezoekers willen verblijven, elkaar ontmoeten, iets meemaken en nieuwe ideeën kunnen ontstaan. In Breda rekt de binnenstad op: voorbij het historische hart, langs het water en richting nieuwe stedelijke plekken waar wonen, werken, cultuur, horeca, sport en ontmoeting elkaar versterken. Dat biedt kansen voor een sterkere en meer uitnodigende stad, maar vraagt ook om het durven toelaten van reuring, experimenten en rauwe randjes op de plekken waar die bij Breda passen. Onze opgave is om Breda levendiger te maken zonder haar herkenbaarheid en eigen karakter te verliezen.

Die levendigheid moet in heel Breda voelbaar zijn. We maken daarvoor ruim baan. In de binnenstad, dorpen en wijken, op pleinen en sportvelden, bij evenementen en tradities, in het studentenleven, in de nacht en op plekken waar makers, ondernemers en jongeren ruimte vinden. Breda Bruist gaat daarmee over meer dan bezoek en verblijf alleen. Het gaat over een stad die mensen aantrekt én vasthoudt. Een stad waar cultuur, sport, onderwijs, ondernemerschap, creativiteit en technologie elkaar versterken, waar volkscultuur en vernieuwing naast elkaar bestaan, en waar nieuwe generaties zich thuis voelen.

Wat is onze aanpak?

We kiezen voor levendigheid die Breda sterker maakt. We geven ruimte aan plekken, mensen en initiatieven die energie toevoegen aan de stad: in de binnenstad en op 't Zoet, maar ook in dorpen, wijken, sportverenigingen, winkelgebieden, culturele plekken en lokale tradities. We versterken de binnenstad als groter en veelzijdiger centrumgebied, maken het makkelijker om te ondernemen, te organiseren en te experimenteren,

en geven reuring en rauwe randjes de ruimte waar die Breda karakter geven. Tegelijk houden we oog voor veiligheid, toegankelijkheid en herkenbaarheid. Zo bouwen we aan een Breda dat niet alleen groeit, maar ook bruist: met sport en cultuur als dragers van ontmoeting en verbeelding, en met ondernemerschap, onderwijs, creativiteit en technologie als motor voor vernieuwing.

In Breda laten we de binnenstad bruisen

De binnenstad van Breda groeit uit tot een groter, veelzijdiger en aantrekkelijker centrumgebied. Niet alleen het historische hart telt, maar ook de verbinding met het water, 't Zoet, de haven, de Haagdijk, de Vismarktstraat en nieuwe plekken waar bezoekers langer willen blijven. Daarom investeren we in een binnenstad die beter voelt, mooier oogt en sterker functioneert: met een autoluwe Prinsenkade als sleutelplek, aantrekkelijkere looproutes, meer groen, meer ruimte voor verblijf en een openbare ruimte die schoon, heel, veilig en uitnodigend is. Zo maken we van het centrum één samenhangende opgave, waarin winkels, horeca, cultuur, ontmoeting en stedelijk leven elkaar versterken.

We kiezen voor een binnenstad die verrast en onderscheidt. Leegstand pakken we actief aan, starterswinkels en nieuwe concepten krijgen meer ruimte en mengvormen tussen retail, horeca, cultuur en dienstverlening maken de beleving rijker. We sturen op kwaliteit in horeca, geven terrassen ruimte waar dat past en versterken Breda als stad waar mensen niet alleen een dag komen, maar langer willen blijven. Ook na zonsondergang hoort Breda te bruisen: met ruimte voor nachtcultuur, jongereninitiatieven, sfeerbeheer en een stad die veilig, bereikbaar en levendig blijft.

Cultuur, evenementen en volkscultuur geven deze levendigheid kleur en karakter. Breda maakt ruimte voor festivals, makers, kunst in de openbare ruimte, streetculture en creatieve plekken waar talent kan experimenteren en groeien. We koesteren wat de stad eigen maakt, van erfgoed en amateurkunst tot carnaval, dorpsfeesten en lokale tradities. Zo bouwen we aan een binnenstad met een herkenbaar, creatief en gastvrij hart van Breda, waar inwoners en bezoekers komen, verblijven en terugkeren.

Wat gaan we hiervoor doen?

Binnenstad (retail)

- Onze binnenstad bruist, en ook de komende periode willen we dat ons centrum blijft bruisen. Daarom versterken we onze binnenstad door te zorgen voor goede bereikbaarheid, aantrekkelijke verblijfsplekken, voldoende aanbod voor inwoners en bezoekers en ruimte voor onze ondernemers. We zien de binnenstad als één integrale, gezamenlijke opgave. Breda kiest voor een binnenstad die groter voelt, bezoekers langer vasthoudt en nog meer uitnodigt.
- We maken van de Prinsenkade een sleutelplek in de volgende stap van de binnenstad. Van de Rozemarijnstraat tot en met het kruispunt met de Adriaan van Bergenstraat maken we een fietsstraat, zodat meer ruimte ontstaat voor terrassen, vergroening, fietsen, lopen, ontmoeten, verblijf en stedelijk leven. Een autoluwe Prinsenkade maakt onze binnenstad sterker, zonder deze volledig af te sluiten. Hiervoor stellen we € 1 miljoen beschikbaar.
- Met de ontwikkeling van 't Zoet verruimen we ons centrum en voegen we een hele nieuwe dimensie toe aan onze stad. Door dit nieuwe stadsdeel te verbinden met onze historische binnenstad, via de haven en de aangepaste Prinsenkade, de Haagdijk en de Vismarktstraat groeit Breda toe naar een groter centrumgebied. We zorgen dat looproutes aantrekkelijker en vanzelfsprekender worden, plekken elkaar versterken en bezoekers langer blijven.
- We erkennen de kracht van de bedrijfsinvesteringszone (BIZ) Binnenstad en gaan samen met deze kijken hoe we de binnenstad kunnen versterken.
- De Vismarktstraat is één van de entrees van onze binnenstad. De kwaliteit van de openbare ruimte laat hier te wensen over. We geven deze straat in deze periode een upgrade.

- De binnenstad moet schoon, heel, groen en veilig zijn. We investeren in beheer, uitstraling, vergroening en verblijfskwaliteit, met extra aandacht voor hittestress en plekken waar de openbare ruimte nu nog te stenig of rommelig aanvoelt. Voor een extra impuls trekken we de komende periode € 0,15 miljoen uit.
- Levendige straten waar retail, horeca, cultuur, dienstverlening en ontmoeting elkaar versterken laten Breda bruisen. Een bruisende binnenstad leeft niet alleen achter etalages, maar juist op straat, in routes en in de verbindingen tussen verschillende gebieden. We zetten in op een aantrekkelijker en verrassend winkelaanbod met meer bijzondere winkels, conceptstores, lokale ondernemers en vernieuwende functies. De binnenstad mag meer allure krijgen en zich sterker onderscheiden van andere steden. Eén van de dingen die we hiervoor gaan doen is het actiever aanpakken van leegstand. Lege panden halen energie uit winkelstraten. Daarom stimuleren we tijdelijke invulling, nieuwe concepten

- en functies die bijdragen aan levendigheid en kwaliteit. Zo gaan we leegstand tegen. Starterswinkels krijgen meer ruimte als aanjager van vernieuwing. Samen met ondernemers, pandeigenaren en het ondernemersfonds breiden we de aanpak uit, zodat nieuw ondernemerschap sneller een plek kan krijgen in de binnenstad.
- Winkeldiefstal pakken we samen met ondernemers en veiligheidspartners steviger aan. Een aantrekkelijke binnenstad vraagt naast mooie straten en goede winkels zeker ook om veiligheid, vertrouwen en zichtbaar eigenaarschap.
- Blurring maken we makkelijker mogelijk. Een kopje koffie bij de schoenenzaak, een frisje bij de kapper of een platenzaak met af en toe een klein optreden. Het zijn enkele voorbeelden van mengvormen tussen horeca, winkels, dienstverlening en cultuur die de retailbeleving van onze stad groter maken.

Horeca

- Onze horeca is al jaren een geweldige aanjager voor onze stad. De komende jaren geven we extra aandacht aan unieke, creatieve en hoogwaardige initiatieven die iets bijzonders toevoegen aan het straatbeeld. Nieuwe horecaconcepten die kwaliteit, diversiteit of vernieuwing brengen, verrassen onze gasten. We stimuleren gevarieerd aanbod en streven naar meer kwaliteit en uitstraling. Wat ons betreft hebben we voldoende aanbod aan fastfood en afhaalzaken. We bekijken hoe ons beleid kan bijdragen aan meer kwaliteit in plaats van kwantiteit. Hierbij bouwen we voort op het vastgestelde horecabeleid.
- Terrassen horen bij een bruisend Breda. We geven ruimte waar dat past bij verblijfskwaliteit, toegankelijkheid, uitstraling en leefbaarheid. We kiezen voor extra terrasruimte op nieuwe plekken, zoals de Willemstraat en Sint Janstraat. Daarmee vergroten we de levendigheid buiten de vanzelfsprekende horecapleinen en geven we een impuls aan routes, straten en verblijfsplekken in de binnenstad en in onze wijken en dorpen. Daarnaast onderzoeken we hoe terrassen jaarrond mogelijk kunnen worden.
- We stimuleren nieuwe horeca in onze dorpen en wijken. We denken hierbij mee om bestemmingen om te zetten, ruimte te creëren voor terrassen en horeca. We kijken hierbij extra naar wijken zoals de Haagse Beemden en de IJpelaar, waar nu weinig van dit soort voorzieningen zijn.
- Breda ontwikkelt zich verder van 'dagjesstad' naar een 'meerdaagse verblijfstad'. Daar horen naast een divers aanbod van horeca ook meer hotels bij, zodat bezoekers langer van onze stad genieten en daardoor ook meer besteden. Hiervoor actualiseren we ons overnachtingsbeleid en maken we ruimte voor extra hotelconcepten die passen bij de groei van Breda.
- Sfeerbeheer blijft belangrijk om onze stad ook 's avonds en 's nachts gezellig en leefbaar te houden. Daarom blijven we dit ondersteunen.

Studenten

- We zien Breda als studentenstad, met aandacht voor mbo, hbo, wonen, ontmoeting, verenigingen, sport en studentenleven. Studenten moeten Breda niet alleen zien als plek om te studeren, maar als stad waar ze willen blijven, meedoen en zich thuis voelen.
- We voegen de komende 4 jaar ook minimaal 500 studentenwoningen toe, door wonen op de campus mogelijk te maken, tijdelijke studentenwoningen op 't Zoet te realiseren en soepel om te gaan met hospitaerverhuur en woningsplitsing.
- Wonen op de campus krijgt pas echt betekenis als daar ook plekken zijn waar ruimte is voor reuring. Daarom staan we ondernemerschap op campussen toe en maken we bijpassende (retail)voorzieningen en kleinschalige horeca mogelijk.
- We zorgen dat studenten optimaal lokale binding met onze stad krijgen. Hierom vinden we het ook van belang dat de introductiekampen van de scholen veelal in Breda zijn. Dit versterkt de band met de stad, zorgt voor een sociale binding en biedt mogelijkheden voor onze horeca en culturele organisaties. Daarnaast willen we het INTRO Festival behouden in onze binnenstad.
- We behouden het huurteam om te controleren of verhuurders netjes met onze studenten omgaan. We zorgen dat ze op de scholen aanwezig zijn.

Nachtcultuur en jongeren

- Niet alleen overdag, maar ook 's nachts bruist een deel van onze stad. Breda geeft nachtcultuur serieus de ruimte. We ondersteunen initiatieven rond nachtcultuur en helpen de Nachtraad bij het opstellen van een nachtvisie. Hierbij zien we mogelijkheden om 24 uren vergunningen te verlenen aan specifieke horeca-concepten. Voor de reguliere horeca houden we de sluitingstijden gelijk. Zo werken we actief mee aan voorstellen die Breda ook na zonsondergang meer energie, cultuur en ontmoeting geven.
- Samen met de provincie maken we de nachtbus weer onderdeel van het vervoersnetwerk in onze stad. Met een tweejarige pilot voor nachtbussen op zaterdagavond en -nacht verbinden we Breda beter met de regio en versterken we de stad als veilige, bereikbare en bruisende uitgaans- en meerdaagse verblijfstad. De pilot start met nachtritten richting Oosterhout, via Teteringen, en Etten-Leur, met beveiliging in de bus en een Bredase bijdrage van maximaal circa € 0,03 miljoen voor 2027 en 2028.
- Jongeren van circa 13 tot 17 jaar verdienen meer passende plekken en activiteiten in Breda. Deze groep valt nu tussen wal en schip. We stimuleren initiatieven die ontmoeting, ontspanning en activiteit mogelijk maken zonder dat alcohol of 18-plus uitgaan centraal staan. We organiseren dit aanbod niet zelf, maar jagen initiatieven aan en brengen partijen bij elkaar.

Evenementen

- Breda is een aantrekkelijke evenementenstad. En we willen dit graag verder uitbouwen. Daarom komen we met een strategisch evenementenbeleid dat onder andere richting geeft aan bestaande en nieuwe evenementen voor de komende jaren. We zoeken daarbij actief naar bijzondere en geschikte locaties voor festivals en grotere evenementen, zodat we ook in de toekomst voldoende ruimte hebben voor bruisende evenementen. Voor het opstellen van dit beleid stellen we € 0,12 miljoen in 2026 en in 2027 beschikbaar.
- Het organiseren van evenementen maken we eenvoudiger, voorspelbaarder en minder belastend. Vergunningen moeten duidelijker, sneller en praktischer worden, zodat organisatoren weten waar ze aan toe zijn en goede initiatieven niet vastlopen in onnodige regeldruk. Waar dat kan, werken we met meerjarige vergunningen of terugkerende afspraken voor evenementen. Dat geeft organisatoren meer zekerheid, vermindert administratieve lasten en maakt het makkelijker om evenementen duurzaam op te bouwen. Hiervoor stellen we vanaf 2027 € 0,2 miljoen beschikbaar. Ook verkennen we de mogelijkheden om specifiek voor evenementen flexibel om te gaan met regels rond zondagsrust en het verruimen van het aantal luidruchtige dagen.
- Kleine evenementen draaien vaak op lokale inzet, dorpskracht en vrijwillige energie. Juist deze evenementen verdienen een gemeente die meedenkt en helpt om praktische drempels weg te nemen. Tegelijkertijd zijn we als gemeente verantwoordelijk voor het toetsen op veiligheid. We gaan deze kleine evenementen ontlasten, maar kunnen geen slager worden die zijn eigen vlees keurt. We kijken of we deze ondersteuning via externen mogelijk kunnen maken.
- We zijn trots op alle evenementen in onze stad, wijken en dorpen en gaan deze meer aandacht op onze gemeentelijke communicatiekanalen geven. Als gemeente moeten we veel bewuster uitstralen wat er in onze stad gebeurt: naast lokale evenementen als Winterwonderbeek, Bavel Anno en Breda

Jazz verdienen ook grote commerciële festivals zoals 538 en Breda Live, culturele initiatieven zoals TURF en Breda Photo, en sportevenementen zoals de Singelloop een plek in onze eigen etalage. Het zijn deze evenementen die Breda landelijk en internationaal op de kaart zetten.

- We zien juist de kracht van evenementen als Ploegendienst en Duikboot op de Galderse Meren en de Asterdplas. Op de Galderse Meren mag Ploegendienst voortaan weer in het voorjaar plaatsvinden. Vanzelfsprekend houden we ons aan landelijke wet- en regelgeving rondom flora en fauna.
- Breda heeft toegankelijkheid hoog in het vaandel staan. Grote evenementen moeten toegankelijk zijn voor iedereen. We zorgen bijvoorbeeld dat de toekomstige 'changing place toilets' goed bereikbaar en vindbaar zijn. Daarmee zetten we een concrete stap naar evenementen die zowel groot en bruisend zijn als ook gastvrij en inclusief.

- Duurzaamheid wordt onderdeel van onze evenementen-aanpak. We stimuleren duurzame keuzes waar dat kan en houden oog voor haalbaarheid, kosten en uitvoerbaarheid.
- Het gebruik van onze stad voor het organiseren van evenementen is niet vrijblijvend. Alle organisatoren betalen hiervoor meer kostendekkende leges en waar nodig ook misgelopen inkomsten. Evenementen die we extra omarmen, bijvoorbeeld omdat deze volledig worden gedragen door vrijwilligers of op een bijzondere manier bijdragen aan de profilering van Breda, kunnen in aanmerking komen voor subsidies. Zo houden we onze inkomsten en uitgaven rondom evenementen transparant en uitlegbaar.

Cultuur

- Cultuur versterkt onze creatieve identiteit en draagt bij aan de aantrekkelijkheid van onze bruisende stad. Van muziek en fotografie tot podium- en beeldende kunst. De visie Stad van Creatief Talent 2025-2040 heeft als basis Talentontwikkeling en Jongerencultuur en is samen met culturele en andere partners in de stad opgesteld. Eén van de uitgangspunten is het behouden van jongeren en talent voor Breda. Cultuur zorgt ook voor ontmoeting en economische vernieuwing aansluitend op ons profiel voor Toegepaste Technologie & Creativiteit (TT&C). We zijn nog in volle gang met het uitvoeren van deze visie. Hiervoor hebben we nog middelen tot 2028 en daarna zetten we de cultuurmiddelen voort (voor 2029 € 1,1 miljoen en vanaf 2030 € 1,3 miljoen).
- Daarnaast hebben we oog voor de volkscultuur in onze dorpen en wijken. Carnaval, dorpsfeesten, optochten, jaarmarkten, buurtactiviteiten en lokale tradities brengen mensen samen en geven kleur aan Breda.
- Ook kunst in de openbare ruimte krijgt meer plek in Breda. We durven te kiezen voor kunst die kwaliteit toevoegt, herkenning oproept en gesprek losmaakt. In de binnenstad, maar ook in wijken, dorpen en nieuwe gebiedsontwikkelingen moet kunst in de openbare ruimte bijdragen aan het karakter en de identiteit van Breda.
- Skaten, 3x3 basketbal, freerun en andere vormen van stedelijke cultuur dragen bij aan een gebied dat leeft, schuurt en uitnodigt. We blijven inzetten op een blindwall in elke wijk en elk dorp. We zijn trots op Pier 15 en behouden ze. Op 't Zoet maken we ruim baan voor streetsports en -culture. Zo groeit deze nieuwe stadswijk uit tot een bruisende plek waar jongeren, makers en bezoekers zich kunnen uitleven en thuis voelen.
- Leegstaand of beschikbaar vastgoed zien we als kans: we gaan het beter benutten voor creatief ondernemerschap. We toveren deze plekken om tot tijdelijke klooi-plekken waar makers, creatievelingen en culturele initiatieven kunnen

landen om te experimenteren, groeien en bijdragen aan de levendigheid van Breda. Op deze manier versterken we talentontwikkeling en samenwerking, ook buiten de culturele sector en houden we jong talent in Breda. Voor deze klooi-plekken is € 0,2 miljoen per jaar beschikbaar.

- De opslag van onze gemeentelijke collectie is hard toe aan vervanging. Tegelijkertijd zien we dit als een kans om ons collectiebeheer flink op orde te brengen. We behouden alleen de stukken die van waarde zijn voor het Verhaal van Breda en voor de rest gaan we zoveel mogelijk 'ontzamelen'. Hiervoor schakelen we een externe partij in. Voor de afgeslankte collectie kiezen we voor een sober en doelmatig depot dat voldoet aan de wettelijke eisen. Voor het op orde brengen van onze collectie stellen we voor twee jaren € 0,2 miljoen ter beschikking en voor de ambitiefase om te komen tot een depot € 0,6 miljoen aan investeringsmiddelen. Hierna vallen we terug op de kleinere budgetten voor collectiebeheer, waardoor we vanaf 2029 € 0,1 miljoen minder middelen beschikbaar hoeven te stellen aan het Stedelijk Museum voor het collectiebeheer.
- Nieuwe Veste is onze centrumbibliotheek en biedt onderdak aan verschillende culturele en educatieve basisvoorzieningen. Passend bij een grote stad vinden we dat Nieuwe Veste ook op zondag haar deuren zou mogen openen. We gaan met Nieuwe Veste in gesprek om te zorgen dat deze weer op zondag open is. We stellen hiervoor € 0,15 miljoen per jaar beschikbaar.
- Belangrijk Bredaas erfgoed moet zichtbaarder en toegankelijker worden voor inwoners en bezoekers. Daarom gaan we in gesprek met partijen, zoals de Koninklijke Militaire Academie, over de mogelijkheid voor ruimere openstelling van bijvoorbeeld het Kasteel van Breda. Erfgoed blijft zo niet alleen iets om te bewaren, maar ook iets om te beleven. Ook verkennen we hoe we de Bredase iconen meer kunnen eren, denk bijvoorbeeld aan Jan Ingenhousz die wereldwijd bekend staat als arts en natuuronderzoeker, maar juist in Breda weinig bekendheid geniet.

Carnaval, volkscultuur en dorpen

- We koesteren carnaval als volkscultuur en als belangrijk onderdeel van de identiteit van Breda en haar dorpen. Carnaval is meer dan een feest: het is erfgoed, gemeenschapskracht, creativiteit, vrijwilligerswerk en Bredase eigenheid in volle glorie. Onze dorpen en onze binnenstad staan een kleine week bol van carnavalsgedruis met ruimte voor evenementen, optochten en tradities die gemeenschappen verbinden.
- Onze tradities staan centraal en vernieuwen we om toekomstbestendig te zijn. Iedereen is welkom mits 'ie zich gedraagt. We maken meerjarige afspraken met Stichting Kielegat en Koninklijke Horeca Nederland om er weer een echt Bredaas feest van te maken.
- Het recentelijk opgestelde carnavalsakkoord biedt ook voor de komende periode voldoende aanknopingspunten om de positie van carnaval in Breda sterker te verankeren. De uitgangspunten daaruit worden vertaald naar afspraken die bijdragen aan continuïteit, ruimte voor bouwclubs en erkenning van carnaval als levende volkscultuur. Hierbij kijken we nadrukkelijk naar het opknappen van de bouwloods aan het Hekven. Met dit hernieuwde akkoord doen we ook recht aan de moties uit de raad naar aanleiding van de bespreknotitie

Bredaas Carnaval Voorop! Hiervoor stellen we in totaal voor de komende jaren € 0,55 miljoen beschikbaar.

- Carnavalsverenigingen en bouwclubs verdienen meer zekerheid. We zetten ons in om carnavalsbouwplaatsen langduriger mogelijk te maken, zodat verenigingen niet telkens opnieuw in onzekerheid zitten over hun bouwloods. Voor de nishutten in het buitengebied gaat de vergunningstermijn van 10 naar 15 jaar. Daarnaast openen we zo snel mogelijk DepooU in Ulvenhout.
- Carnaval is het grootste volksfeest dat onze stad kent. We willen dat iedereen hier ook in de toekomst van kan blijven genieten. Tegelijkertijd zien we dat het organiseren van dit meerdaagse, stadsbrede evenement met meer dan 230.000 bezoekers, veel van onze stad vraagt. Om de organisatie van carnaval veilig en toekomstbestendig te laten verlopen, onderzoeken we of het Nijmeegse Vierdaagse-model ook op ons carnaval kan worden toegepast. Hierbij wordt de gehele stad als één groot evenement vergund aan één hoofdorganisator die afspraken maakt met alle afzonderlijke partners en een eigen begroting draait. Met deze aanpak werken we ook in Breda toe naar een evenwichtige verdeling van verantwoordelijkheden en kosten.

In Breda verbinden we creativiteit, onderwijs en innovatie

Breda heeft een economie die vernieuwt, verduurzaamt en zichtbaar bijdraagt aan de kracht van onze stad. Met ons profiel op Toegepaste Technologie en Creativiteit (TT&C) brengen we ondernemers, onderwijs, makers en overheid dicht bij elkaar. Daarin benutten we creativiteit, technologie en ondernemerschap, maar geven we ook richting aan nieuwe kansen rond defensie, veiligheid, digitalisering en dual use-technologie. Tegelijk blijven we bouwen aan een sterke lokale economie, met minder regeldruk, meer ruimte voor circulaire samenwerking, aantrekkelijke winkelgebieden in binnenstad, wijken en dorpen en ondernemers die bijdragen aan levendige plekken.

Onderwijs en digitalisering zijn daarin onmisbaar. We investeren in techniek, technologie, zorginnovatie en bouw, versterken de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt en zorgen dat talent zich in Breda kan ontwikkelen én aan de stad verbonden blijft. Van primair onderwijs tot mbo en hbo leggen we de verbinding met de opgaven van morgen. Met Breda bouwen we verder aan Breda als digitale stad: door te experimenteren met AI, drones en proeftuinen, door kennis te delen met partners en door digitale kansen verantwoord te benutten. Zo maken we van innovatie een motor voor een stad die slimmer, sterker en toekomstgerichter wordt.

Wat gaan we hiervoor doen?

Economie (incl. circulariteit)

- Zoals we eerder hebben geschetst, zetten we de Bredase economie scherp op de kaart met ons profiel op Toegepaste Technologie en Creativiteit (TT&C).
- Breda heeft een sterke historische en actuele band met de thema's vrede en veiligheid. We zijn van oudsher een stad waar de defensieopleiding zich geworteld heeft. Vanuit deze traditie verkennen we binnen ons economische profiel TT&C de kansen om Breda ook te profileren rond defensie, veiligheid en toegepaste technologie. Daarbij hebben we bijzondere aandacht voor dual use technologie: innovaties met civiele toepassingen die tevens bijdragen aan onze nationale veiligheid, humanitaire ondersteuning en Europese weerbaarheid. We verbinden defensie, onderwijs, ondernemers en overheid rond innovatie zoals robotica, gaming en simulatie. Daarmee geven we richting aan innovatie die past bij Breda en bijdraagt aan bescherming, veiligheid en maatschappelijke weerbaarheid.

- Circulariteit is een belangrijke ontwikkeling in onze economie. Door slimmer om te gaan met hergebruik, materialen en grondstoffen versterken we niet alleen onze leefomgeving, maar bouwen we ook aan een toekomstbestendige economie voor Breda. Samen met Breda Circulair verbinden we bedrijven rond praktische circulaire oplossingen voor een duurzame economie. Ook binnen de gemeentelijke organisatie werken we zoveel mogelijk circulair. Samen met Breda Circulair stellen we een uitvoeringsagenda op. Hiervoor stellen we € 0,2 miljoen beschikbaar.
- We moedigen bedrijven aan om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Betrokken Ondernemers Breda blijft daarbij een belangrijke partner om de maatschappelijke betrokkenheid van bedrijven te versterken.
- Aantrekkelijk retailaanbod vind je in de binnenstad, maar ook in onze dorpen en wijken. Onze lokale mkb-ers zijn goud waard. Juist de bakker, slager of wijnhandelaar om de hoek zorgen dat de sportverenigingen worden gesponsord en er evenementen in onze stad en dorpen zijn. Speciaal om juist op deze plekken ook de levendigheid te stimuleren trekken we jaarlijks € 0,04 miljoen uit voor het ondersteunen van ondernemers die een impuls in de openbare ruimte willen geven. Zo maken we de winkelstraten in onze wijken en dorpen aantrekkelijker, in samenspraak met de ondernemers(verenigingen) aldaar.
- We gaan de regeldruk voor ondernemers verminderen. Bestaande regels gaan we hiervoor opnieuw tegen het licht houden.
- Breda Marketing is een professionele citymarketing organisatie voor de stad. Zij richt zich zowel op zichtbaarheid van onze stad voor bezoekers, bewoners, talent en bedrijven, als het strategisch profileren van de stad. Hierbij kijken we naar de toegevoegde waarde. Het informatiepunt maakt een omslag van fysiek naar een nog sterker digitaal platform. Hiermee realiseren we een structurele bezuiniging van € 0,5 miljoen vanaf 2028.

Onderwijs

- Je pikt de kinderen die niet hebben ontbeten zo uit de klas. Hangerig op hun stoeltje, glazige ogen, weinig energie en hun hoofd overal, maar niet bij de les. We vinden dat geen enkel kind in Breda met een lege maag naar school zou moeten gaan. Dat is geen extraatje, maar een basisvoorwaarde om te kunnen leren, meedoen en daardoor kansen te pakken. We zetten de ondersteuning van het Jeugd Ontbijt Breda initiatief (JOBi) voort.
- Techniek, technologie, zorg(innovatie) en bouw zijn cruciale sectoren voor de toekomst van onze stad en benadrukken het belang van onderwijs. Het is belangrijk om kinderen al vroeg enthousiast te maken voor deze vakken en te zorgen voor praktijkgerichte opleidingen die aansluiten bij de behoeften van de arbeidsmarkt. Technische opleidingen en beroepen moeten aantrekkelijker, zichtbaarder en toegankelijker worden voor iedereen. Daarom versterken we techniekonderwijs van primair onderwijs tot mbo en hbo. Ook zetten we ons er specifiek voor in dat meiden en vrouwen vaker kiezen voor een opleiding en baan in techniek en technologie.
- Technologische ontwikkelingen vragen om nieuwe vaardigheden. Dat geldt zowel voor het bedrijfsleven als voor onszelf als lokale overheid. De afgelopen jaren was onze aanpak hierop redelijk versnipperd en vooral gericht op pilots. Dit pakken we deze periode structureel aan en leggen vanuit onze positionering op Toegepaste Technologie en Creativiteit (TT&C) de verbinding tussen opleidingen, bedrijven en de maatschappelijke opgaven van de stad.
- Bedrijven die juist opgeleide mensen nodig hebben, vragen we om zelf ook een steentje bij te dragen in de opleiding. Dit kan in de vorm van stage- en afstudeerplekken, gastlessen en talentontwikkeling bijvoorbeeld door mentorschap. Daarnaast zetten we stage-discriminatie steviger op de agenda in onze gesprekken met het bedrijfsleven. Talent mag niet verloren gaan door naam, achtergrond, type opleiding of vooroordelen. We kiezen voor eerlijke kansen en een arbeidsmarkt die alle talent serieus neemt.
- Op scholen moeten kinderen zich veilig kunnen ontwikkelen en leren omgaan met elkaar. We stimuleren een gezamenlijke aanpak tegen pesten (ook digitaal), met aandacht voor zowel slachtoffers als het voorkomen van pestgedrag.
- Goede onderwijshuisvesting is een randvoorwaarde voor goed onderwijs, maar vraagt ook om scherpe keuzes omdat nieuw te vestigen scholen en bestaande investeringsplannen voor onderwijshuisvesting uit dezelfde pot worden betaald. Samen met de decentrale organisaties Building Breda en BreedSaam blijven we werken aan moderne, veilige en duurzame schoolgebouwen.
- We gaan vol door met de Bredase onderwijsvisie, waaronder de inzet van de Rijke Schooldag die extra ontwikkelingskansen biedt voor basisschoolleerlingen door sport, cultuur, natuur en techniek aan te bieden op of nabij school.
- Creatief onderwijs hoort bij het profiel van Breda en draagt bij aan talent, cultuur en vernieuwing binnen ons economische profiel TT&C. Breda spreekt de ambitie uit om de kunstopleiding Sint Joost voor de stad te behouden. Daarvoor zijn we al in gesprek met Avans. Ook bij nieuwe gebiedsontwikkelingen betrekken we onze onderwijsinstellingen nadrukkelijk. Want waar wonen, economie, innovatie en talentontwikkeling samenkomen, hoort ook onderwijs een plek te krijgen.
- We vinden het belangrijk dat ieder kind naar school gaat. Op school kunnen kinderen zich ontwikkelen en vormen. In Breda staan we de levensbeschouwelijke vrijstelling van de leerplicht, waardoor kinderen niet naar school gaan terwijl er wel een (openbare) school in de buurt is, daarom niet meer toe.

Digitalisering

- Met Bredata zijn we nu al koploper als het gaat om een digitale stad. Hier bouwen we op voort. Bredata gaat van start-up naar scale-up: met partners uit het ecosysteem zetten we in op de digitale stad Breda. Dit doen we onder andere door te experimenteren in proeftuinen en op testlocaties. Bijvoorbeeld met de inzet van AI, drones en hubs. Hierbij breiden we onze (internationale) samenwerkingen uit. We delen onze kennis en ervaringen en leren van andere steden en initiatieven. De ambitie van digitaal bewuste stad onderstrepen we. Dit betekent dat we het belangrijk vinden om onze inwoners en ondernemers te betrekken bij digitalisering en te laten zien welke kansen en vraagstukken dit met zich meebrengt. Dit blijven we doen op een verantwoorde en duurzame manier.
- We versterken de digitale weerbaarheid van onze inwoners en ondernemers door in te zetten op cyberveiligheid, met extra aandacht voor bescherming van vitale systemen en persoonsgegevens.

In Breda laten we sport de stad in beweging brengen

Sport brengt Breda in beweging: op het veld, in de zaal, op straat en in de openbare ruimte. We investeren in sterke verenigingen, talentontwikkeling, toegankelijke sportplekken en moderne accommodaties die passen bij een groeiende stad. Sport moet dichtbij en bereikbaar zijn voor iedereen, van kinderen en breedtesporters tot talenten, topsporters en sporters met een beperking. Daarom versterken we onze sportvoorzieningen, geven we meer ruimte aan bewegen in wijken en dorpen en bouwen we aan een sterker sportklimaat. We laten zien waar Breda als sportstad voor staat: met ruimte voor grote sportevenementen, nieuwe vormen als e-sports en gaming, en NAC als de sportieve parel van onze stad.

Wat gaan we hiervoor doen?

Sport

- We zijn trots op de sportstad die we zijn. Dat gaan we laten zien. Onze verenigingen, sportaccommodaties en talenten zetten we in de etalage. Om te inspireren. Om te laten zien dat we een gemeente zijn waar sporten makkelijk en fijn is. Dat doen we in samenwerking met Breda Actief. Daarnaast zetten we vol in op de talentontwikkeling van onze sporters. Dat begint bij goede trainers en de ondersteuning van de regionale talentencentra.
- We zorgen ervoor dat sport en beweging in de openbare ruimte toegankelijker worden voor inwoners van onze dorpen en wijken. Met aantrekkelijke routes en sportplekken in de buitenruimte verlagen we de drempel om in beweging te komen en verleiden we onze inwoners om fit en gezond te blijven. Voor deze impuls is € 0,2 miljoen extra beschikbaar in deze periode.
- Al onze inwoners moeten kunnen sporten en bewegen, ongeacht inkomen, beperking, leeftijd of sportniveau. Oftewel, Breda kiest voor breedtesport als stevige basis van een sportieve stad. Zo draagt sport bij aan gezondheid, ontmoeting en een stad waarin mensen actief mee kunnen doen. Kinderen mogen daarbij niet afhaken omdat geld een drempel is. We blijven inzetten op het Jeugdfonds Sport en Cultuur, zodat kinderen uit gezinnen met lage inkomens kunnen sporten en meedoen aan cultuur. We willen dat het aantal kinderen dat nu gebruik maakt van dit fonds ook de komende jaren hierop kan rekenen.
- Ook hebben we blijvende aandacht voor sporters met een beperking door voorzieningen die hun deelname mogelijk maken. Stichting Bredase Aangepaste Sporten (BAS) begeleidt deze sporters. Hiervoor stellen we € 0,08 miljoen beschikbaar als overbrugging naar de actualisatie van de waardenetwerken.

- Sporttalent en topsporters uit Breda en de regio leveren een positieve bijdrage aan het breedtesportklimaat in onze stad. Jonge Bredase sporters geven we alle ruimte om hun talent te ontplooien. Door hierin te investeren blijven talenten dichterbij huis waardoor ze zich beter kunnen ontwikkelen. Met Team Breda gaan we bouwen aan een lokaal netwerk tussen atleten, de stad, het bedrijfsleven, het onderwijs, sportverenigingen en diverse andere sportorganisaties. Met als gezamenlijk doel: een sterker sportklimaat in Breda. Ons streven is hierbij om duurzame verbindingen aan te gaan met wederkerigheid. Hiervoor stellen we € 0,1 miljoen per jaar beschikbaar.
- We gaan samen met de regio het EK Wielrennen proberen binnen te halen voor 2028. We stellen hiervoor € 0,7 miljoen beschikbaar.
- E-sports en gaming bieden kansen voor Breda. We koppelen deze ontwikkeling aan jongeren, technologie, innovatie en het bredere economische en creatieve profiel van onze stad. Bestaande initiatieven zoals de Game Week en Breda Robotics vormen daarbij een logische basis om Breda sterker te profileren.

Sportvoorzieningen

- Sporten vinden we ontzettend belangrijk. Het draagt bij aan de fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners en zorgt voor ontmoeting tussen alle lagen van de bevolking. Onze sportvoorzieningen hebben een flinke impuls nodig: een groeiende stad vraagt om voldoende capaciteit, goede kwaliteit en accommodaties die bereikbaar zijn voor inwoners in wijken en dorpen. Het Integraal Huisvestingsplan sport gebruiken we als basis om prioriteiten te stellen in vernieuwing, uitbreiding en verbetering van sportaccommodaties. Zo maken we duidelijk waar de grootste knelpunten zitten en welke investeringen de meeste bijdragen leveren. Voor de investeringen in onze sportvoorzieningen trekken we de komende 4 jaar € 14 miljoen uit.
- In nieuwe gebiedsontwikkelingen nemen we sport en bewegen van meet af aan mee. Niet elke sportvoorziening hoeft gemeentelijk vastgoed te zijn: ook commerciële en maatschappelijke aanbieders kunnen bijdragen aan een breder en beter bereikbaar sportaanbod.
- Breda kent de grootste 'hockeydichtheid' van Nederland. Door beperkte binnensportcapaciteit ligt een deel van de hockeytrainingen en -wedstrijden tijdens de winter stil. Dit terwijl het een essentieel onderdeel is van de ontwikkeling van hockeyspelers. Daarom zien we een blaashal als een slimme en directe manier om de druk op de binnensportcapaciteit in Breda te verlichten en tegelijkertijd talentontwikkeling te versterken. Het gaat om een eenmalige investering van circa € 1,3 miljoen: hiervan nemen we als gemeente € 0,85 miljoen in 2026 voor onze rekening en dragen de hockeyclubs de resterende kosten voor aanschaf en exploitatie.

NAC

- NAC zal nooit verloren gaan! We koesteren onze voetbalclub die van grote betekenis is voor de identiteit, levendigheid en trots van Breda. De club hoort bij de stad en de stad bij de club.
- We zien Breda als een voortrekkerstad in de normalisatiebeweging. We staan pal voor de normalisatie van welwillende thuis én uitsupporters. Voor mensen die zich misdragen is geen plek in en rond het stadion. We streven ernaar om aan te sluiten bij de pilot van de KNVB om de digitale meldplicht in te stellen op wedstrijddagen. Daarnaast komen we samen met NAC, de Politie, het Openbaar Ministerie, de horeca en supportersgroepen tot een actieplan normalisatie.

- De omgeving van het Rat Verlegh Stadion mag meer NAC ademen. We staan open voor het toestaan van supportersinitiatieven, zoals het geel-zwart verven van het tunneltje aan de Lunetstraat.
- Rond het Rat Verlegh Stadion zorgen we voor structurele fietsparkeervoorzieningen. De tijdelijke fietsenstallingen hebben hun nut bewezen. Bezoekers kunnen hier hun fiets veilig en ordelijk parkeren.
- We denken met NAC mee om hun trainingscomplex weer terug naar onze stad te halen.
- We staan positief tegenover de mogelijke plannen van NAC om het uitvak uit te breiden. Waar mogelijk denken we hierover mee, uiteraard binnen de normale vergunningprocedures en veiligheidskaders.

Breda Verbindt

Wat is de opgave?

Breda groeit en verandert. En daarmee wordt de opgave om te zorgen voor een verbonden samenleving steeds groter en belangrijker. We willen een stad blijven waar inwoners zich gezien, veilig en thuis voelen, waar kinderen gezond kunnen opgroeien, mensen grip houden op hun bestaan en iedereen naar vermogen kan meedoen. De kansen op goede ontwikkeling, gezondheid, veiligheid en bestaanszekerheid mogen in Breda niet afhangen van de plek waar je woont of opgroeit. Verbinding gaat daarmee over meer dan zorg of ondersteuning alleen. Het gaat over sterke buurten, goede voorzieningen, werk dat perspectief geeft, hulp die op tijd komt, veiligheid die voelbaar is en een sociale basis waarin inwoners elkaar kennen, helpen en aanspreken.

De druk op onze samenleving neemt de afgelopen jaren toe. Meer complexe hulpvragen, krapte op de arbeidsmarkt, financiële onzekerheid, mentale gezondheidsproblemen bij jongeren en druk op informele netwerken vragen om een gemeente die op zoek blijft naar de verbinding. Juist dan, juist nu. Het bevorderen van kansengelijkheid is een centrale opgave. We zien dat sociaaleconomische verschillen en de ontwikkelkansen van kinderen en jongeren nog te vaak bepalen. Armoede en langdurige stress hebben een directe invloed op leerprestaties, mentale gezondheid en de instroom in de jeugdzorg. Daarom kiezen wij voor een brede en integrale benadering van kansengelijkheid met een wijkgerichte bril. Onderwijs en werk spelen hierin een sleutelrol. Door deze opgave integraal aan te pakken, werken we aan kansengelijkheid en de mogelijkheid voor ieder kind om zich te ontwikkelen.

Wat is onze aanpak?

Binnen het sociaal domein organiseren we ondersteuning collectief en zo dicht mogelijk bij het dagelijks leven van inwoners: in het gezin, op school, in de wijk, in het dorp, op het werk en op straat. Daarbij werken we steeds vanuit één sociaal domein, waarin bestaanszekerheid, jeugd, Wmo, gezondheid, participatie, veiligheid en leefbaarheid niet los van elkaar worden bekeken. We blijven doen wat werkt en maken tegelijkertijd scherpe keuzes binnen onze aanpak om deze betaalbaar te houden en toegankelijk voor wie onze hulp het hardst nodig heeft.

Met Verbeter Breda investeren we ook de komende 4 jaar ongelijk waar dat nodig is om gelijke kansen dichterbij te brengen. Daarnaast treden op waar veiligheid of respect onder druk staan en nemen onze verantwoordelijkheid bij de opvang van nieuwkomers. We bieden hulp aan wie dat nodig heeft en verwachten dat iedereen die dat kan meedoet. In Breda maken we dat heel concreet: we zijn een lokale overheid die nooit achter, maar altijd naast en voor haar inwoners gaat staan.

Daarom bouwen we voort op wat in Breda al stevig staat. Onze visie op het sociaal domein, de inzet op preventie en vroegsignalering, de Stevige Lokale Teams, Verbeter Breda, de gezondheidsvisie, het armoedebeleid, jongerenwerk, mantelzorgondersteuning, vrijwilligerswerk en de veiligheidsaanpak vormen samen een sterk fundament. Die solide erfenis bouwen we de komende jaren verder uit, door te werken aan het verminderen van losse regelingen en loketten en het in samenhang organiseren van ondersteuning, zoveel mogelijk rond het dagelijks leven van inwoners.

We willen een ongedeelde stad zijn: een Breda waarin kwetsbaarheid niet vanzelf opstapelt, waarin verschillen kleiner worden door gerichte inzet, en waarin inwoners vertrouwen hebben in elkaar, in hun buurt en in de overheid. Daarbij hoort ook duidelijkheid. Breda is een sociale stad, maar samenleven is niet vrijblijvend. We helpen inwoners die ondersteuning nodig hebben, maar verwachten ook dat iedereen die dat kan verantwoordelijkheid neemt, meedoet en bijdraagt.

In Breda versterken we de bestaanszekerheid

Bestaanszekerheid begint met rust, overzicht en perspectief. Wie grip heeft op inkomen, wonen, werk en meedoen, kan weer vooruitkijken en zelf stappen zetten. Daarom brengen we ondersteuning bij armoede, schulden, participatie en kwetsbare woonsituaties dicht bij elkaar. Niet als losse regelingen, maar als één aanpak die inwoners eerder bereikt, eenvoudiger helpt en duidelijk maakt wat mensen van ons mogen verwachten – en wat we van hen verwachten.

Werk blijft daarin voor ons de belangrijkste route naar zelfstandigheid. Niet iedereen komt daar op dezelfde manier of in hetzelfde tempo, daarom bieden we passende ondersteuning waar dat nodig is, vragen we inzet van wie dat kan en grijpen we eerder in als problemen zich opstapelen. Ook bij dak- en thuisloosheid kiezen we voor een aanpak die begint bij perspectief: stabiel wonen, passende zorg en met de juiste begeleiding de kans om weer grip op het leven te krijgen. Tegelijk maken we een duidelijk onderscheid tussen mensen die onze hulp nodig hebben en gedrag wat leidt tot overlast of onveiligheid voor inwoners en ondernemers; ook die laatste pakken we gericht aan.

Samen met partners uit de stad zorgen we er de komende jaren voor dat Breda een stad blijft waarin hulp menselijk en dichtbij is, werken loont en meer inwoners weer mee kunnen doen.

Wat gaan we hiervoor doen?

Participatie (werk)

- Werk is hierin voor ons de belangrijkste basis. Om mee te kunnen doen in de samenleving is het noodzakelijk een stabiel inkomen op te bouwen om (weer) perspectief te krijgen. We begeleiden inwoners zoveel mogelijk naar duurzaam werk. Daarnaast nemen we waar mogelijk prikkels weg die de stap van uitkering naar werk belemmeren. Zo laten we in onze stad zien dat werken loont.
- We vragen bij ondersteuning richting werk een maatschappelijke inzet van wie daartoe in staat is: niet-willers spreken we aan op hun verantwoordelijkheid om mee te doen, terwijl niet-kunners passende ondersteuning krijgen. Die inzet kan bestaan uit vrijwilligerswerk, mantelzorg of andere vormen van bijdrage aan de stad, zodat iedereen naar vermogen bijdraagt aan Breda en werk weer dichterbij komt.
- In de vorige periode is een pilot binnen Verbeter Breda gestart voor inwoners voor wie regulier werk nog iets te vroeg komt. De komende periode bouwen we voort op de inzichten die we hebben opgedaan met deze Verbeter Breda-banen. We breiden deze uit naar 20 van dit soort banen en brengen deze onder bij Breda Werkt. Hier begeleiden en motiveren we voortaan alle mensen die om diverse redenen (nog) niet zelfstandig aan het werk kunnen. Deze integratie zorgt voor een centrale en efficiënte aanpak naar reguliere arbeid.
- Statushouders moeten snel hun plek kunnen vinden in Breda. Iedereen gaat aan de slag. We zetten in op werk, taal en onderwijs, zodat ze eerder kunnen meedoen, zelfstandiger worden en onderdeel worden van de stad. Werk en het beheersen van de Nederlandse taal zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. We bekijken hoe taallessen beter kunnen aansluiten op reguliere werktijden, bijvoorbeeld via lessen in de avonden of op de werkvloer.

Dak- en thuislozen

- We zien het aantal dak- en thuislozen de afgelopen jaren toenemen. Dit vraagt de komende jaren om een stevige aanpak. We versterken de keten van opvang, begeleiding en passende woonvormen. Ook kijken we niet weg voor overlast die inwoners en ondernemers ervaren.
- Wonen eerst is voor ons het belangrijkste uitgangspunt. Stabiele huisvesting is een belangrijke basis om zorg, begeleiding en herstel mogelijk te maken. We onderzoeken concepten om wonen, werken, dagindeling en ondersteuning te combineren. Organisaties zoals Springplank laten zien dat herstel sterker wordt wanneer mensen niet alleen een dak boven hun hoofd krijgen, maar ook structuur, begeleiding en perspectief. Daarnaast spreken we de regio aan op haar verantwoordelijkheid voor opvang, woonvormen en ondersteuning van kwetsbare inwoners. Als centrumgemeente dragen we veel, maar de opgave is breder dan Breda alleen.
- Jonge dak- en thuislozen verdienen extra aandacht. Juist voor hen is snel perspectief nodig op wonen, werk, opleiding en begeleiding, zodat problemen zich niet verdiepen en kansen niet verder uit beeld raken.
- We gaan met het Mondiaal Centrum Breda in gesprek om de opvang die zij bieden te verbreden en zetten de subsidie voort. We stellen hiervoor € 0,1 miljoen beschikbaar.
- Uiteraard maken we onderscheid tussen mensen die dakloos zijn en gedrag dat daadwerkelijk overlast of onveiligheid veroorzaakt. Overlast pakken we hard aan, terwijl we dakloosheid benaderen als sociale opgave die vraagt om wonen, zorg en begeleiding. Handhaving bij overlast mag niet leiden tot het verplaatsen van problemen, maar moet samengaan met zorg, ondersteuning en perspectief.

Armoede

- Een deel van onze inwoners heeft moeite om rond te komen en mee te doen op sociaal vlak. Ze worstelen om de eindjes aan elkaar te knopen. Vaak komt dit door een tekort aan financiële middelen en een gebrek aan overzicht en inzicht. Hierdoor raken ze achterop, verliezen de regie over hun eigen leven en is de kans op eenzaamheid en sociaal isolement groter. In Breda vinden we dat iedereen moet kunnen meedoen. We zetten het bestaande armoedebeleid voort, met vroegsignalering van schulden, schuldhulp, ondersteuning dicht bij inwoners en ruimte voor maatwerk. Wie hulp nodig heeft, moet eerder in beeld komen en sneller passende ondersteuning krijgen, zodat (financiële) problemen niet onnodig groter worden. Het Schuldenafkoopfonds zetten we door en we stellen hiervoor vanaf 2027 € 0,084 miljoen beschikbaar.
- De menselijke maat blijft leidend in de uitvoering. Inwoners mogen niet tussen regelingen verdwijnen doordat hun situatie net niet past binnen bestaande kaders. We houden de ruimte voor praktische oplossingen en maatwerk dichtbij waarbij we streven naar één contactpunt.
- Ondersteuning moet terechtkomen bij inwoners die deze echt nodig hebben. Daarom zijn we scherp op rechtmatigheid en pakken we misbruik zorgvuldig aan. Elke euro die onterecht wordt besteed, kan niet worden ingezet voor mensen die daadwerkelijk in de knel zitten.
- Ook hebben we aandacht voor huisdieren van mensen in armoede.

In Breda brengen we ondersteuning dicht bij huis

Goede ondersteuning begint dichtbij: in het gezin, op de school, in de wijk en in het dorp. Daarom organiseren we jeugd, Wmo, gezondheid, welzijn en mantelzorg vanuit één sociaal domein en zo veel mogelijk rondom het dagelijks leven van inwoners. We bouwen daarvoor voort op de Stevige Lokale Teams en verbreden die stap voor stap naar ondersteuning voor inwoners van 0 tot 100+ jaar. Zo worden vragen eerder gezien, hulp sneller ingezet en oplossingen beter afgestemd op wat er echt nodig is.

Daarmee kiezen we voor een aanpak die voorkomt dat problemen groter worden. Preventie, vroegsignalering, mentale gezondheid, gezonde leefstijl en laagdrempelige toegang krijgen een stevigere plek in wijken en dorpen. We ondersteunen wie hulp nodig heeft, waarderen mantelzorgers en blijven kritisch kijken naar wat effectief, betaalbaar en passend is. Zo houden we onze inzet menselijk en zorgen we dat inwoners langer, gezonder en zelfstandiger mee kunnen doen.

Wat gaan we hiervoor doen?

Jeugd

- Met ons huidige jeugdbeleid blijven we stevig inzetten op preventie en vroegsignalering, zodat problemen bij kinderen, jongeren en gezinnen eerder worden gezien en zwaardere hulp vaker wordt voorkomen. Onze koers in de jeugdzorg blijft gericht op eerder helpen, dichtbij ondersteunen en voorkomen dat problemen groter worden. Dat doen we met Stevige Lokale Teams (SLT's), die we de komende tijd verder uitbreiden.
- Jeugdhulp wordt zo veel mogelijk collectief georganiseerd binnen de directe leefwereld van kinderen en gezinnen. School, klas, gezin en de dagelijkse omgeving zijn belangrijke plekken om problemen vroeg te signaleren en passende hulp dichtbij te bieden. We hebben daarbij niet alleen oog voor het kind, maar ook voor het gezin en de omgeving waarin problemen ontstaan of kunnen worden opgelost. Zeker bij complexe gezinssituaties is een bredere scope nodig dan individuele hulp aan één kind.
- Jeugdzorg moet goed, dichtbij en betaalbaar blijven. We sturen dan ook scherp op kwaliteit, resultaat en kosten, met oog voor de maatschappelijke waarde van goede hulp. We stellen € 1 miljoen beschikbaar voor stijgende tarieven.
- Jongerenwerk blijft een belangrijke preventieve schakel in Breda. Het draagt bij aan gelijke kansen, veiligheid en het vroeg bereiken van jongeren in wijken en dorpen. We brengen beter in beeld waar jongerenwerk plaatsvindt, met welk doel en met welk effect. Zo zorgen we dat jongerenwerk gericht wordt ingezet op plekken waar het echt verschil maakt.
- Pleeggezinnen en buurtgezinnen verdienen waardering voor de veilige en nabije plek die ze kinderen bieden. Hun inzet laat zien hoe belangrijk het is dat kinderen kunnen opgroeien in een omgeving waar aandacht, stabiliteit en nabijheid centraal staan.

- De mentale gezondheid van onze jongeren heeft de afgelopen jaren een flinke knauw gekregen. Uit de monitor over mentale gezondheid van het RIVM-eind 2025 blijkt dat 52% van de jongvolwassenen (16 t/m 25 jaar) angst- of depressiegevoelens ervaart. Daarnaast geeft het CBS aan dat in 2024 iedere maand gemiddeld 24 jongeren onder de 30 jaar uit het leven stapten. We zetten in op het verbeteren van hun mentale welzijn, zodat problemen eerder worden herkend, hiervoor maken we structureel € 0,05 miljoen per jaar beschikbaar in de exploitatie.
- Om jeugdigen een beter passend perspectief te bieden en duurdere en gesloten plaatsingen te voorkomen, verbouwen we een gemeentelijk pand aan de Speelhuiscampus tot een alternatieve woonvoorziening. Daarmee realiseren we een regionale plek, gericht op jeugdigen die anders in een gesloten setting terecht zouden komen. Het betreft een investering van € 1,1 miljoen. Hiervoor zijn SPUK-middelen en een bovenregionale subsidie beschikbaar. Daarnaast wordt een deel van de kosten verrekend in de huurprijs.
- Vapen en roken onder jongeren zorgt nu en later voor grote problemen. Samen met scholen en andere partners werken we aan bewustwording en preventie. Ook blijven we ons hard maken voor jongeren op gezond gewicht, onder andere via het JOGG hebben we aandacht voor bewegen, de juiste keuzes en een gezonde schoolomgeving. Dat doen we positief en stimulerend, zonder te moraliseren of te betuttelen.
- Kinderen en jongeren moeten dicht bij huis kunnen spelen en bewegen. Buiten zijn in een gezonde omgeving, waar voldoende ruimte is om te spelen en bewegen, draagt ook op latere leeftijd bij aan gezond gedrag. Zo kijken we onder andere samen met partners in de stad naar het openstellen van schoolpleinen en verenigingslocaties en hoe we voldoende groene speel- en sportplaatsen in de buurt mogelijk kunnen maken.

Wmo

- We zijn er altijd voor de inwoners die hulp het hardst nodig hebben. Tegelijkertijd moeten we de Wmo toekomstbestendig maken door kritisch te kiezen als het gaat om effectiviteit en betaalbaarheid. Hierdoor realiseren we de komende periode een structurele bezuiniging van € 0,25 miljoen per jaar. Die ruimte moet bijvoorbeeld komen uit concrete verbeteringen in toegang, inkoop, triage, aanbiederstructuur en betere samenwerking in huishoudelijke ondersteuning en ambulante begeleiding. We kijken daarbij kritisch naar wie deze ontvangt en naar wat inwoners zelf, met hun omgeving en met passende ondersteuning kunnen organiseren. Eigen kracht en hulp uit het netwerk zijn belangrijk, maar mogen nooit betekenen dat inwoners met complexe problemen aan hun lot worden overgelaten.
- Mantelzorgers verdienen onze waardering. We bewonderen hun inzet en blijven hen binnen onze mogelijkheden ondersteunen. We gaan door met onze inzet op respijtzorg, zodat mantelzorgers tijdelijk kunnen worden ontlast wanneer dat nodig is. Daarmee ondersteunen we onze inwoners die langdurig zorgen voor hun naasten en helpen we overbelasting te voorkomen.

Gezondheid

- Onze gezondheidsvisie staat als een huis. We gaan door met investeren in mentale gezondheid voor jongeren, de aanpak van overgewicht en het tegengaan van vapes en roken. Daarbij kijken we naar preventie, gezonde leefstijl en toegankelijke ondersteuning dicht bij inwoners. De nadruk ligt op eerder signaleren, laagdrempelig helpen en voorkomen dat gezondheidsproblemen groter worden. Gezondheid begint voordat zorg überhaupt in beeld is. We werken aan het verkleinen van gezondheidsverschillen tussen inwoners en wijken, juist door gezondheid te verbinden met bestaanszekerheid, leefstijl, sport, buitenruimte, armoedebeleid en kansen om mee te doen.

- Gezondheid en bestaanszekerheid zien we meer als een samenhangende opgave. Armoede, stress, leefstijl en kansen op werk beïnvloeden elkaar. We benutten kansen om armoedebeleid, leefstijlinterventies en participatie elkaar te laten versterken. We stimuleren een leefomgeving waarin gezonde keuzes makkelijker worden. Dat doen we via preventie, voorlichting, toegankelijke ondersteuning en verbinding met andere domeinen. We bieden kansen aan, maar verwachten ook dat inwoners deze met beide handen aanpakken en zich verantwoordelijk voelen voor hun eigen gezondheid.
- Huisartsen zijn een basisvoorziening in de stad en moeten ook bij groei, vergrijzing en nieuwe gebiedsontwikkelingen bereikbaar blijven. We zien dat het aanbod aan huisartsen onder druk staat en dat dit de komende jaren alleen maar toeneemt. We zetten alles op alles om ervoor te zorgen dat huisartsenzorg beschikbaar en bereikbaar zijn voor alle inwoners van Breda. Daarbij zoeken we naar mogelijkheden voor huisvesting van nieuwe praktijken en zetten we ons in op behoud van huidige huisartsen.
- Vaccinatie blijft een belangrijke preventieve bescherming voor de gezondheid van kinderen, volwassenen en kwetsbare inwoners. We maken ons zorgen over de afnemende vaccinatiegraad in sommige delen van onze stad. Samen met de GGD spannen we ons in om de vaccinatiegraad op peil te houden, in al onze wijken en dorpen.
- De capaciteit voor drugstesten moet beter aansluiten bij de behoefte. Onder andere op piekmomenten rond grote feesten en evenementen. We gaan zorgen voor meer mogelijkheden om laagdrempelig drugs te laten testen. Dit om te voorkomen dat mensen vervuilde drugs gebruiken. Daarnaast blijven we het wietexperiment steunen.
- We stimuleren dat leerlingen leren reanimeren, zodat meer Bredanaars kunnen handelen in noodsituaties. Voor reanimatieonderwijs trekken we € 0,03 miljoen uit in 2026.
- Samen met het Rijk werken we aan een goede aanpak rondom geitenhouderijen om daarmee de volksgezondheid te versterken.

In Breda zorgen we dat iedereen zich veilig voelt

Ook veiligheid begint dichtbij: op straat, in de wijk, in het dorp, in het centrum en rondom het station. Inwoners, ondernemers en bezoekers moeten merken dat we zichtbaar aanwezig zijn, signalen serieus nemen en sneller handelen waar overlast, intimidatie of onveiligheid ontstaat. We kiezen daarom voor een aanpak waarin preventie, toezicht, handhaving en samenwerking elkaar versterken. Niet afwachten tot problemen groter worden, maar eerder zien wat er speelt, duidelijk zijn over de norm en direct optreden waar grenzen worden overschreden.

Daarbij hebben we oog voor de plekken en groepen waarbij veiligheid extra onder druk staat. Straatintimidatie, discriminatie, geweld tegen vrouwen, overlast en ondermijning vragen om een gemeente die stevig en zorgvuldig handelt. We investeren de komende jaren flink in zichtbare handhaving en maken werk van een sterke samenwerking met politie, scholen, ondernemers, buurtpreventie en maatschappelijke partners. Daarnaast zetten we ons in om onze stad weerbaarder te maken tegen nieuwe risico's. Zo bouwen we aan een Breda waar veiligheid en respect vanzelfsprekend zijn en waar iedereen zich zonder zorgen door de stad moet kunnen bewegen.

Wat gaan we hiervoor doen?

Veiligheid

- De afgelopen jaren hebben we grote stappen gezet op het verbeteren van de veiligheid van onze stad. En ook de komende jaren gaan we flink investeren in het versterken van het veiligheidsgevoel van de Bredanaars. Dat doen we onder andere door toezicht en handhaving zo dicht mogelijk bij onze inwoners, ondernemers en bezoekers te organiseren, zodat signalen sneller worden opgepakt en veiligheid meer onderdeel wordt van het dagelijks contact in de wijk. Ook werken we daarbij intensief samen met buurtpreventie.
 - We breiden onze boa-capaciteit uit om groeiende taken rond overlast, straatintimidatie, wijkveiligheid, binnenstad en stationsgebied beter aan te kunnen. We nemen hiervoor in deze periode gefaseerd 13 extra boa's in dienst. Ons toezicht en handhaving is daarmee de komende jaren niet alleen zichtbaar op straat, maar ook aanspreekbaar voor inwoners en ondernemers en onderdeel van onze bredere aanpak van leefbaarheid, overlast en veiligheid. Hiervoor stellen we structureel middelen beschikbaar, oplopend naar € 1,3 miljoen in 2030.
 - We blijven focus houden op de 10 plekken waar inwoners en bezoekers zich het minst veilig voelen en het aantal overlastmeldingen het hoogst is. Deze top 10 passen we periodiek aan om in te spelen op het actuele veiligheidsbeeld. Hiervoor breiden we het flexteam van boa's uit. Dit team gaat gericht, en regelmatig in burger, handhaven op overlast en straatintimidatie bij deze 10 plekken.
 - Onze boa's staan iedere dag vooraan om onze stad en haar wijken en dorpen veilig te houden. Dat doen ze niet zonder risico. Daarom zorgen we ervoor dat onze boa's hun werk altijd veilig en professioneel kunnen uitvoeren. Dit doen we met opleidingen, heldere regels, regelmatige evaluaties en passende verdedigingsmiddelen die voldoen aan de wet.
- Naast dat we fysiek aanwezig zijn, gebruiken we ook cameratoezicht wanneer dit noodzakelijk is. We breiden het aantal camera's uit en doen dit met name op plekken waar signalen, handavingsrapportages en politie-informatie daar aanleiding toe geven, met aandacht voor het centrum, de stationsgebieden, sportaccommodaties en andere kwetsbare plekken in onze dorpen en wijken. Hierbij waarborgen we uiteraard de privacy. We stellen € 0,2 miljoen aan investeringsmiddelen in 2027 beschikbaar voor de uitbreiding van camera's.
 - Het ervaren van overlast nemen we uiterst serieus. Overlastmeldingen vragen om snellere opvolging en betere terugkoppeling. We willen kortere lijnen, flexibele inzet en zichtbaar aanwezig zijn op plekken waar inwoners overlast ervaren, zodat meldingen niet blijven hangen, maar leiden tot concrete actie.
 - We actualiseren het APV-instrumentarium waar dat helpt om effectiever op te kunnen treden tegen overlast en onveilig gedrag. Daarbij kijken we naar bepalingen die in andere gemeenten werken en beoordelen we welke instrumenten Breda sterker kunnen maken in de uitvoering. Denk bijvoorbeeld aan het optreden tegen het bezit van lachgaspatronen in voertuigen en op straat.
 - Daarnaast blijven we inzetten op preventie met gezag en vroege signalering. Daarbij zoeken we de samenwerking op met onder andere scholen, wijkpartners en politie. Hierdoor versterken we de aanpak van ondermijning, overlast en onveiligheid. Deze middelen worden gefinancierd door het Rijk.
 - Ook fysieke knelpunten die bijdragen aan onveiligheid pakken we sneller aan. Denk aan verlichting, inrichting en andere praktische veiligheidsmaatregelen in de openbare

ruimte, bijvoorbeeld bij de fietstunneltjes in Haagse Beemden.

- Binnen ons dierenwelzijnsbeleid zetten we extra in op het tegengaan van dierenmishandeling. We kijken hierbij naar goede voorbeelden van andere gemeenten.

VAST-aanpak

- In het gebied rondom park Valkenberg en het station (VAST-gebied) blijven veiligheid en leefbaarheid onze hoogste prioriteit. Samen met ondernemers, politie, handhaving en andere partners werken we aan een veilige, toegankelijke en prettige omgeving voor iedereen. Ook betrekken we hierbij actief vrouwen en andere kwetsbare groepen.
- Het stationsgebied moet weer een veilige, toegankelijke en uitnodigende entree van Breda worden. Op dit moment loopt het daar de spuigaten uit en ervaren inwoners, ondernemers, bezoekers en reizigers dagelijks veel overlast en onveiligheid. We versterken hier onze integrale aanpak en realiseren een zichtbare fysieke plek waar handhaving en (zorg)partners permanent aanwezig zijn.
- Daarnaast geven we onder andere met de ingreep bij de Academiesingel en de extra terrassen bij de Willemstraat een kwaliteitsimpuls aan het gebied.
- We blijven in gesprek met NS en ProRail om te kijken of ze een bredere bijdrage kunnen leveren aan de aanpak van het stationsgebied. Bijvoorbeeld door de Willemstraat op te nemen in het werkgebied van stationsbeveiliging en spoorwepolitie. De veiligheid van dit gebied zien we namelijk als een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Straatintimidatie

- Straatintimidatie accepteren we niet. In Breda moet iedereen zich vrij en veilig kunnen bewegen, zonder te worden lastiggevallen, geïntimideerd of beperkt in zijn vrijheid. We treden zichtbaar op tegen gedrag dat die vrijheid en veiligheid aantast en hebben speciale aandacht voor groepen met een verhoogde kans op intimidatie zoals LHBTIQA+ personen.

Meldingen van straatintimidatie en onveiligheid nemen we serieus. Melders moeten merken dat melden zin heeft doordat daadwerkelijk opvolging plaatsvindt.

- De aanpak van straatintimidatie bestaat niet uit handhaving alleen. We combineren toezicht en boa-inzet met preventie, voorlichting, mogelijkheden om te melden, gesprekken op scholen en inzet in het uitgaansleven. Zo werken we aan het stellen van normen en het verbeteren van het veiligheidsgevoel.
- We kunnen het niet vaak genoeg herhalen: voor uitsluiting, discriminatie, intimidatie en geweld is absoluut geen plek in Breda! We spreken risicovolle groepen van daders aan op hun gedrag. Door ook mannen en jongens actief te betrekken bij preventie en bewustwording, werken we aan een cultuur waarin grensoverschrijdend gedrag niet wordt getolereerd.

Veiligheid voor vrouwen

- De veiligheid van vrouwen en transvrouwen is van groot belang, maar staat onder druk zowel in het openbare leven als in de thuissituatie. Daarom krijgt vrouwenveiligheid een herkenbare plek in onze veiligheidsaanpak, van de straat tot achter de voordeur. We integreren de aanpak van straatintimidatie, uitgaansveiligheid, huiselijk geweld, opvang en geweld in afhankelijkheidsrelaties tot één samenhangende lijn.
- Met het regionale actieplan geweld in afhankelijkheidsrelaties (GIA) werken we aan het tijdig herkennen en duurzaam stoppen van geweld tegen vrouwen. We brengen een verschuiving teweeg van reageren op incidenten naar een aanpak die gericht is op het voorkomen en herkennen van patronen van geweld en daarop ingrijpt. Dat doen we onder andere door een gerichte en intensieve plegeraanpak, door een doorbraak in samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners en door te onderzoeken hoe we Filomena beschikbaar kunnen maken.

- We betrekken Veilig Thuis en de aanpak van geweld in afhankelijkheidsrelaties bij onze bredere inzet op veiligheid en weerbaarheid. Voor het uitvoeren van het regionale plan voor GIA is € 0,35 miljoen per jaar beschikbaar.
- Helaas neemt de druk op vrouwenopvang de afgelopen jaren toe. Breda werkt regionaal aan voldoende opvangcapaciteit. Veiligheid achter de voordeur mag niet afhankelijk zijn van lokale draagkracht, maar is een regionale verantwoordelijkheid. We staan voor een eerlijke verdeling van de kosten die dit met zich meebrengt en daarbij neemt Breda haar verantwoordelijkheid.

Weerbaarheid

- De afgelopen jaren is de dreiging in de wereld verder toegenomen. Daarom is het verstandig om ons ook lokaal beter voor te bereiden op mogelijke crises, verstoringen en maatschappelijke risico's. Dat kunnen we niet alleen als lokale overheid, maar doen we samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, de regio en het Rijk. Voor deze weerbaarheidsaanpak is € 0,4 miljoen beschikbaar tot en met 2028.

In Breda Verbeter(en) we Breda

Met Verbeter Breda hebben we laten zien dat kansengelijkheid vraagt om een brede aanpak op alle fronten. In wijken waar gezondheid, onderwijs, werk, veiligheid en leefomgeving tegelijk onder druk staan, moeten we juist samenhangend, langdurig en ongelijk investeren. Daarom bouwen we de komende jaren verder aan deze gebiedsgerichte aanpak waarin scholen, zorg, welzijn, werk, bewonersinitiatieven en gemeentelijke inzet elkaar blijven versterken. Niet van bovenaf bedacht, maar samen met de wijk en met de mensen die daar elke dag het verschil maken.

De komende jaren maken we het programma in de Verbeter Breda-wijken nog steviger, zichtbaarder en minder afhankelijk van tijdelijke oplossingen. We blijven ongelijk investeren waar dat nodig is om gelijke kansen voor al onze Bredanaars dichterbij te brengen: met laagdrempelige voorzieningen, familiescholen, preventieve zorg, vroege ontwikkeling en plekken waar inwoners elkaar kunnen vinden. Daarbij blijven we alert op de andere wijken waar achterstanden dreigen te ontstaan, zodat we eerder kunnen bijsturen. Zo wordt Verbeter Breda steeds meer een vaste manier van werken: dichtbij, praktisch en gericht op echte vooruitgang in het leven van onze inwoners.

Wat gaan we hiervoor doen?

Verbeter Breda en kansengelijkheid

- Verbeter Breda heeft zich bewezen als een effectieve aanpak voor het verbeteren van de kansengelijkheid in onze stad. In wijken waar gezondheid, veiligheid, onderwijs, werk en leefomgeving onder druk staan, gaan we ook de komende 4 jaar door met ongelijk investeren om gelijke kansen dichterbij te brengen. Verbeter Breda is geen aanpak van de gemeente alleen. We bouwen verder aan deze gezamenlijke beweging met inwoners, maatschappelijke partners, scholen, ondernemers en initiatieven van onderop. Juist die brede samenwerking maakt dat verandering samen met de wijk wordt gedragen.

- De bibliotheek in de Hoge Vucht is zeer warm onthaald: deze voorziening heeft zich bewezen als laagdrempelige plek voor de wijk en wordt gedragen door talloze vrijwilligers. De bieb is een belangrijke ontmoetingsplek en geeft iedereen toegang tot kennis. We behouden de bieb op de huidige locatie.
- Preventieve zorg brengen we dichterbij kinderen en gezinnen, juist in wijken waar gezondheidsachterstanden groot zijn. We gaan de schooltandarts inzetten bij familiescholen en in Verbeter Breda-wijken. We stellen hiervoor € 0,05 miljoen per jaar beschikbaar.
- Naast de Verbeter Breda-wijken zetten we ons ook in voor andere wijken van Breda. Onder andere de Haagse Beemden en Brabantpark. We zijn alert waar extra aandacht op nodig is om achterstanden voortijdig te signaleren en preventief aan te pakken. Zo zijn we nu bezig met het opstellen van een wijkplan Hoge Vucht en komen ook met een wijkplan voor Haagse Beemden.
- Familiescholen helpen om kansengelijkheid eerder en dichterbij aan te pakken. Door naast onderwijs ook jeugdondersteuning, schuldhulp, taallessen en andere maatschappelijke partners een plek te geven in het schoolgebouw maken we de ondersteuning van kind en ouder laagdrempelig. We rollen deze aanpak verder uit in Verbeter Breda-wijken en voegen daar in deze periode 2 familiescholen aan toe. Hiervoor reserveren we een bedrag van € 0,2 miljoen.
- Peuteropvang helpt bij taalontwikkeling, sociale ontwikkeling en een goede start, en kan ouders tegelijk ruimte geven om te werken, taal te leren of mee te doen. In Breda lopen we met een pilot 'Vroege toegang peuteropvang' vooruit op landelijke verruiming van de kinderopvangvergoeding per 2029. Deze pilot voeren we uit in Verbeter Breda-wijken en hiervoor stellen we € 0,3 miljoen beschikbaar.

In Breda maken we het makkelijker voor onze vrijwilligers en omarmen we iedereen

Breda draait op mensen die zich inzetten voor een ander: vrijwilligers, verenigingen, buurtinitiatieven en inwoners die hun wijk of dorp sterker maken. Vaak gebeurt dat stil en vanzelfsprekend, maar juist daarin zit een groot deel van de kracht van onze stad. Daarom willen we het vrijwilligerswerk de komende jaren echt makkelijker maken, beter ondersteunen en zichtbaarder waarderen. Minder gedoe, betere en eenduidige aanspreekpunten en meer ruimte voor initiatieven die mensen verbinden.

Daarnaast vinden we dat iedereen in Breda mee moet kunnen doen en zichzelf zou moeten kunnen zijn. Gelijkheid, diversiteit en inclusie zijn daarom onderdeel van onze dagelijkse werkwijzen. We zorgen dat toegankelijkheid, gelijke behandeling en veiligheid vanzelfsprekender worden in onze accommodaties, activiteiten en dienstverlening. Als gemeente geven we daarin zelf het goede voorbeeld en stimuleren we anderen om mee te doen, zodat Breda een stad blijft waar iedereen zich thuis voelt en kan meedoen.

Wat gaan we hiervoor doen?

Vrijwilligers

- Vrijwilligers: vaak zijn ze onzichtbaar, maar zeker niet misbaar in onze stad. We ontwikkelen een toekomstgericht vrijwilligersbeleid. Praktische ondersteuning, bijvoorbeeld het faciliteren van ruimte binnen een bestaand buurtpunt, duidelijke aanspreekpunten en minder administratieve lasten helpen vrijwilligers en organisaties om hun werk goed te kunnen blijven doen. Daarom komt er een wethouder vrijwilligers en wijken.
- We zorgen dat vrijwilligers ook buiten kantooruren contact en overleg kunnen voeren met de ambtelijke organisatie.

- Daarnaast kijken we hoe de maatschappelijke inzet en vrijwilligerswerk via de BredaPas zichtbaar kunnen worden gewaardeerd. Daarbij denken we aan laagdrempelige vormen van waardering via kleine voordelen, zoals het sparen van punten voor korting op het zwembad of een gratis kopje koffie.
- We actualiseren de waardenetwerken en kijken daarbij hoe maatschappelijke en vrijwillige initiatieven beter tot hun recht kunnen komen.

Inclusie

- In Breda doet iedereen ertoe, ongeacht afkomst, gearardheid, genderidentiteit, beperking, religie of achtergrond. We staan voor een stad waarin inwoners zichtbaar zichzelf kunnen zijn en veilig kunnen meedoen. We bestrijden racisme en bouwen aan een samenleving waarin iedereen gelijke kansen en respect krijgt. Discriminatie, racisme, uitsluiting en intimidatie accepteren we hier niet, punt.
- We hebben daarbij expliciet aandacht voor de veiligheid en zichtbaarheid van LHBTIQA+ inwoners, en verbinden inclusie aan veiligheid, toegankelijkheid en gelijke behandeling.
- Pride is en blijft belangrijk voor zichtbaarheid, acceptatie en verbinding. Ook komend jaar kan Pride weer in Breda plaatsvinden, hiervoor stellen we € 0,02 miljoen beschikbaar als overbrugging tot de actualisatie van het waardenetwerk.
- Als gemeente geven we zelf het goede voorbeeld in toegankelijkheid, inclusieve dienstverlening en het zijn van een organisatie die de samenleving weerspiegelt.

In Breda regelen we het goed

Breda zorgt voor de opvang van nieuwkomers die huisvesting nodig hebben. We leveren ons aandeel en maken de verplichtingen uit de Spreidingswet waar. We doen niet meer aan noodopvang. Maar kiezen voor structurele oplossingen die passen bij Breda: kleinschalig, met vaste aanspreekpunten, goed contact met omwonenden en snelle opvolging van signalen. Deze huisvesting komt niet los te staan van de omgeving, maar wordt onderdeel van de wijk of buurt waar deze zich bevindt. Vanaf het begin zorgen we voor goede begeleiding naar taal, onderwijs en werk zodat het leven van mensen niet onnodig stilstaat maar zo snel aansluit bij het ritme van meedoen met onze stad. Zo combineren we onze verantwoordelijkheid met de verwachting dat iedereen in Breda vanaf het begin meedoet.

Wat gaan we hiervoor doen?

Asiel en opvang

- We realiseren binnen de komende 2 jaar de aantallen van de Spreidingswet.
- Noodopvang is geen duurzame oplossing voor het huisvesten van mensen. De noodopvang in Breepark loopt tot en met augustus 2026. Hierna starten we geen nieuwe noodopvanglocaties meer op.
- Bij nieuwe huisvestingslocaties hebben we oog voor kleinschaligheid.
- Daarnaast zorgen we voor vaste aanspreekpunten, goed contact met de buurt, heldere afspraken en snelle opvolging van signalen. Zodat opvang niet losstaat van de omgeving maar verantwoord onderdeel wordt van de wijk of buurt.
- Begeleiding en daginvulling van nieuwkomers worden vanaf het begin goed georganiseerd.

Financiën, Organisatie en Dienstverlening

Breda kiest de komende jaren voor grote ambities: meer betaalbare woningen, meer voorzieningen, een levendige binnenstad, vitale dorpen en wijken, veiligheid dichtbij, een groene en bereikbare stad en een organisatie die kan leveren. Die ambities vragen om investeringen, maar ook om financiële scherpte. Want juist als de opgaven groot zijn, moeten we helder zijn over wat kan, wat niet kan en welke keuzes nodig zijn om Breda financieel gezond te houden.

Om onze ambities waar te kunnen maken is een stevige en uitvoeringsgerichte organisatie nodig. Met dit akkoord kiezen we scherp voor wat we de komende jaren wel en niet doen. Dit geeft ook duidelijke prioriteiten aan de organisatie mee en vraagt om wendbaarheid van de organisatie om grote opgaven aan te pakken.

We willen een gemeente zijn die digitaal met de tijd meegaat, maar ook persoonlijk contact mogelijk houdt. Die duidelijk communiceert, zorgvuldig omgaat met participatie en signalen uit wijken en dorpen serieus neemt. Ook onze buitendiensten, publiekshal, buurtpunten en dagelijkse dienstverlening zijn daarin belangrijk: zij bepalen voor een groot deel hoe inwoners de gemeente ervaren.

Wat is onze aanpak?

Deze bestuursperiode maken we scherpe keuzes. Daarom brengen we focus aan in onze investeringen en maken we duidelijk welke projecten prioriteit krijgen. We kiezen voor investeringen die Breda echt verder brengen op de opgaven Breda Groeit, Breda Bruist en Breda Verbindt. Tegelijk kijken we kritisch naar bestaande uitgaven, naar wat slimmer kan en naar waar we kunnen stoppen of temporiseren.

Breda staat er niet alleen voor. Voor onze grote opgaven zoeken we actief naar bijdragen van provincie, Rijk, Europa en partners in de stad. Cofinanciering en samenwerking vergroten onze slagkracht, maar vragen ook om eigen keuzes en financiële discipline. We investeren alleen waar de gemeente een duidelijke rol heeft en waar publieke waarde zichtbaar wordt.

Breda durft te investeren in de toekomst, maar doet dat met een solide financiële basis en een lage lastendruk voor onze inwoners en ondernemers. We kiezen voor een gemeente die betrouwbaar is, keuzes uitlegt en zorgvuldig omgaat met publiek geld. Want financiële degelijkheid is geen rem op ambitie, maar de voorwaarde om ambities ook echt waar te maken.

We richten onze organisatie sterker in op realisatie. Minder stapelen van plannen, scherper prioriteren en meer focus op uitvoering en resultaat. Daarbij investeren we gericht in mensen, opleiding, ondersteuning, digitalisering en slimme inzet van AI, zonder dat nieuwe taken automatisch leiden tot extra

formatie. We kijken kritisch naar wat nodig is, wat slimmer kan en waar we mee stoppen. We kijken daarbij ook naar wat voor competenties dat vraagt. Zo bouwen we aan een compacte, slagvaardige organisatie die de ambities voor de stad ook echt kan waarmaken.

Onze dienstverlening maken we eenvoudiger, toegankelijker en menselijker. Digitaal waar het kan, persoonlijk waar dat nodig is. We maken communicatie begrijpelijker, houden belangrijke publieksdiensten praktisch bereikbaar en zorgen dat inwoners makkelijker hun weg vinden binnen de gemeente. Participatie organiseren we zorgvuldig: met duidelijke verwachtingen, een eerlijke weging van inbreng en een goede terugkoppeling. Zo weten inwoners waar ze aan toe zijn en maken we besluiten beter uitlegbaar.

Ook in de uitvoering houden we oog voor de basis. Onze buitendiensten moeten goed en veilig kunnen werken, omdat zij dagelijks zorgen voor een schone, veilige en leefbare stad. Daarom werken we stap voor stap aan toekomstbestendige huisvesting, in samenhang met afvaldienstverlening en de milieustraat. In de regio nemen we onze centrumrol actief in, met aandacht voor de overlegtafels waar Breda echt invloed heeft. Zo maken we waar wat we beloven: als organisatie, als dienstverlener en als sterke stad in de regio.

Wat gaan we hiervoor doen?

Financiën

- We zorgen voor een sluitend meerjarenperspectief, ook onze strategische investeringsplanning blijft binnen de kaders van onze financiële verordening en we houden voldoende ruimte in onze algemene reserve om risico's op te vangen. Met de risico's die op ons afkomen de komende periode weten we dat de weerstandsratio de komende jaren nog gaat zakken, maar houden we uiteraard vast aan een minimale weerstandsratio van 1,4.
- Om onze ambities uit de strategische investeringsplanning te financieren verhogen we het investeringsvolume met € 75 miljoen. Hiervoor stellen we € 40 miljoen uit de algemene reserve beschikbaar en komt er € 35 miljoen extra investeringsvolume vrij door dekking van de bijbehorende kapitaallasten in de exploitatie.
- We stellen een bedrag van in totaal € 10,88 miljoen uit de algemene reserve beschikbaar voor incidentele impulsen om op die manier onze stad klaar te maken voor morgen en te investeren in de leefbaarheid van onze dorpen en wijken.

Lokale lasten

- We zetten in op lage lokale lasten voor onze inwoners en ondernemers.
- Waar we kosten kunnen beperken, doen we dat. We sturen op een zorgvuldige balans tussen noodzakelijke investeringen, betaalbare dienstverlening en een voorspelbare lastendruk.
- Dit jaar komen we met nieuwe tarieven voor de inzameling en verwerking van ons afval en presenteren we daarnaast gerichte maatregelen om de kosten van de afvaldienstverlening beter te beheersen.
- De onroerendezaakbelasting (OZB) stijgt per 2027 met 2,9% per jaar. Hiermee maken we de noodzakelijke investeringen in onze stad, dorpen en wijken mogelijk.
- De rioolheffing stijgt per 2027 met 7% per jaar.
- De toeristenbelasting gaat per 2027 naar € 5 per persoon per nacht.

In bijlage 1 worden alle keuzes in de exploitatie en de strategische investeringsplanning weergegeven.

Organisatie

- Breda kiest voor een organisatie die doet wat nodig is om de ambities ook daadwerkelijk waar te maken. We stoppen met het stapelen van plannen en kiezen scherper wat er gedaan moet worden, wat anders kan en waarmee we stoppen. Dat heeft gevolgen voor onze organisatie. Uitvoering en realisatie staan centraal, zodat inwoners en ondernemers merken dat we in onze stad plannen echt waarmaken. Bestuur en organisatie zijn samen verantwoordelijk voor realistische keuzes.
- We zien dat de organisatie op een aantal vlakken investeringen nodig heeft om zich te kunnen doorontwikkelen. Zo hebben we een relatief laag opleidingsbudget en is een aantal ondersteunende functies de afgelopen jaren niet meegroeid met de groei van de organisatie. Aan de andere kant zien we dat de organisatie in zijn geheel heel fors is gegroeid in het aantal fte's. Met in totaal meer dan 465 fte's in de afgelopen jaren. Hier willen we meer balans in aanbrengen. Daarom investeren we in opleidingen van medewerkers, zetten we een plus op ondersteunende functies, bijvoorbeeld bij financiën, inkoop en juridische zaken, en zetten we stappen op het gebied van het gebruik van AI. Om hier middelen voor vrij te maken gaan we strakker sturen op formatie. Bijvoorbeeld door te kijken of dat iedere vrijkomende stoel ook daadwerkelijk opnieuw ingevuld moet worden. Daarnaast gaan we ook strakker prioriteren en focus aanbrengen in de werkzaamheden van de organisatie, dat doen we op basis van de prioriteiten uit dit bestuursakkoord. Zo investeren we de komende jaren in totaal € 5 miljoen in onze organisatie, maar realiseren we ook een ombuiging oplopend naar € 5 miljoen. Hiermee houden we deze veranderingen kostenneutraal.
- We versterken de organisatie gericht, zonder automatisch te groeien. Nieuwe taken leiden niet vanzelf tot extra formatie; we sturen eerst op prioritering, herverdeling en slimmer werken. Waar extra inzet nodig is, maken we ook keuzes in taken die minder worden of vervallen. Zo bouwen we aan een compacte, slagvaardige organisatie.

- We investeren in mensen. Door opleiding, ontwikkeling en betere inzetbaarheid vergroten we de kwaliteit en flexibiliteit van de organisatie. Tegelijk zetten we in op het terugdringen van ziekteverzuim en het verbeteren van digitale ondersteuning, zodat medewerkers hun werk goed en gezond kunnen doen.
- Door te investeren in elektrische voertuigen én slimme laadvoorzieningen maken we onze gemeentelijke mobiliteit toekomstbestendig.

Herhuisvesting buitendiensten

- Onze buitendiensten vormen de basis van de uitvoering in de stad. Zij zorgen dat Breda schoon, veilig en leefbaar blijft. Daarom zetten we de volgende stap in het onderzoek naar huisvesting, in samenhang met een toekomstbestendige milieustraat en de afvaldienstverlening.
- Tegelijk blijven we zorgen dat het werk door kan gaan. Zolang definitieve herhuisvesting nog niet is gerealiseerd, zorgen we dat de huidige locaties veilig en verantwoord gebruikt kunnen blijven worden. Noodzakelijk onderhoud en tijdelijke maatregelen brengen we daarom nadrukkelijk in beeld. Hiervoor stellen we € 1,2 miljoen beschikbaar voor onderhoud van onze bestaande locaties en stellen we in totaal € 18,1 miljoen beschikbaar voor de herhuisvesting van onze buitendiensten in de komende jaren.
- We kiezen voor een gefaseerde aanpak die past bij de financiële ruimte en de omvang van de opgave. We nemen geen overhaaste besluiten, maar werken toe naar een realistische uitvoeringslijn waarin onderzoek, besluitvorming en uitvoering logisch op elkaar aansluiten.
- In de verdere uitwerking kijken we niet alleen naar kosten, maar ook naar de gevolgen voor dienstverlening aan onze inwoners, bereikbaarheid, inpassing in de omgeving, werkbaarheid voor medewerkers en de kwaliteit van de uitvoering. Zo zorgen we dat keuzes niet alleen financieel kloppen, maar ook in de praktijk werken.

Dienstverlening

- Breda werkt aan een dienstbare gemeente die goed aansluit op het dagelijks leven van inwoners. Daarom houden we praktische dienstverlening ook buiten reguliere werktijden mogelijk, bijvoorbeeld voor belangrijke publieksdiensten zoals het ophalen van paspoorten.
- Gemeentelijke dienstverlening blijft digitaal én fysiek bereikbaar. Digitale dienstverlening maken we eenvoudiger en

gebruiksvriendelijker, maar laagdrempelig persoonlijk contact blijft mogelijk voor inwoners die daar behoefte aan hebben.

- Begrijpelijke taal wordt de norm in onze communicatie. We maken brieven, formulieren en digitale processen eenvoudiger waar dat kan, zodat inwoners sneller begrijpen wat van hen wordt gevraagd en makkelijker hun weg vinden binnen de gemeente.
- Buurtpunten zijn waardevolle plekken waar inwoners, wijkprofessionals en vrijwilligers elkaar kunnen vinden. Ze brengen de gemeente dichterbij de leefwereld van inwoners en helpen om signalen, vragen en initiatieven uit wijken en dorpen eerder op te pakken.
- Een goede gemeente begint met een open houding. Minder vanuit regels en systemen, meer vanuit de vraag wat inwoners, vrijwilligers en maatschappelijke partners nodig hebben om mee te kunnen doen, initiatief te nemen en samen verantwoordelijkheid te dragen voor Breda.
- Breda doet steeds meer met data. Dat moet zo slim en duurzaam mogelijk en op een verantwoorde manier. Daarom brengen we open verslag uit, met respect voor ieders privacy, en letten we op mogelijke onbedoelde vooroordelen in algoritmes. We houden onze ICT-systemen veilig en toekomstbestendig met een 'Responsible Disclosure'-regeling: goedbedoelende hackers vragen we zwakke plekken in gemeentelijke websites en systemen te ontdekken en melden. Zo verbeteren we de beveiliging van de digitale dienstverlening, waarmee we de veiligheid en privacy van inwoners en gegevens vergroten.
- Meldingen BuitenBeter-app pakken we snel en zorgvuldig op, ook koppelen we goed terug wat er met de meldingen is gedaan.

- We gaan de publiekshal verbouwen tot een modernere, gastvrije en overzichtelijke plek, waar inwoners snel en prettig geholpen worden. De nieuwe inrichting moet ervoor zorgen dat bezoekers makkelijker hun weg vinden, dat er meer aandacht is voor privacy en veiligheid, en dat de ruimte beter aansluit op verschillende soorten dienstverlening. Daarnaast moet de publiekshal flexibel en toekomstbestendig worden, zodat deze ook in de komende jaren goed bruikbaar blijft. Hiervoor hebben we € 1,5 miljoen beschikbaar.

Inwonersparticipatie

- We gaan zorgvuldig met participatie om door duidelijke verwachtingen te geven, de inbreng te wegen en een heldere terugkoppeling te geven. Participatie gaat om invloed, een zorgvuldig proces en uitlegbare keuzes. We betrekken inwoners bij plannen en besluiten die hen raken. We zorgen voor duidelijke informatie, voorspelbare participatiemomenten en laagdrempelige mogelijkheden om mee te denken. In een participatieverordening leggen we onze plichten als gemeente vast.
- We blijven inzetten op jongerenparticipatie en jongerenambassadeurs. Jongeren moeten actief kunnen meedenken over de toekomst van Breda, op een manier die past bij hun leefwereld en bij de beschikbare mogelijkheden.

Breda in de regio

- Breda is centrumgemeente en neemt die rol met overtuiging. Onze binnenstad, economie, onderwijsinstellingen, culturele voorzieningen, sport, zorg, opvangtaken en bereikbaarheid zijn van betekenis voor de hele regio. Breda zoekt daarom actief de samenwerking met buurgemeenten, regio, provincie, Rijk, onderwijs, ondernemers en maatschappelijke organisaties. We nemen daarbij onze verantwoordelijkheid en dat verwachten we ook van andere gemeenten. We spreken elkaar daarop aan. De samenwerking met Tilburg zetten we krachtig door, onder andere binnen de Stedelijke Regio Breda-Tilburg (SRBT), om de gezamenlijke positie, bereikbaarheid, economie en leefkwaliteit van onze regio verder te versterken.

Bijlage 1

Financiële keuzes

Meerjarenperspectief

Bedragen x € 1 miljoen	2026	2027	2028	2029	2030
Stand na decembercirculaire	5,09	4,98	4,07	3,42	3,42
Jaarschijf 2030					9,12
Autonome ontwikkelingen	2,25	0,12	0,24	-0,41	-2,08
Raadsbesluit Broedplaats Performing Arts	-0,32				
Effecten meircirculaire*	0,15	3,07	2,97	0,85	2,63
Cao uitzendkrachten	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50
Update Gemeenschappelijke Regelingen		0,39	0,26	0,37	0,17
Grondexploitatie Slingerweg*	-0,36				
Update meerjarenperspectief	6,32	8,06	7,04	3,72	12,75

*Nog geen besluitvorming over in de raad

Structurele impulsen

Bedragen x € 1 miljoen	2026	2027	2028	2029	2030
Breda Groeit					
't Zoet - programmakosten	-0,30	-0,30	-0,30	-0,20	-0,40
Stad in een Park - groene wijkdeals	-0,30	-0,30	-0,30	-0,30	-0,30
Onderhoud nieuwe natuurgebieden	-0,40	-0,40	-0,40	-0,40	-0,40
Elektrificatie, netcongestie en duurzame energie		-0,50	-0,50	-0,50	-0,50
Aansluiten warmtebedrijf Provincie		-0,25	-0,25	-0,25	-0,25
Spitsafsluiting Prinsenbeek		-0,10	-0,10	-0,10	-0,10
Mobiliteitshub		-0,50	-0,50	-0,50	-0,50
Tweede parkeervergunning gratis		-0,26	-0,26	-0,26	-0,26
Uitbreiding fietsparkeren binnenstad		-0,20	-0,20	-0,20	-0,20
Werklocaties		-0,30	-0,30	-0,20	-0,40
Dotatie onderhoudsvoorziening vastgoedbeheer	-2,36	-2,36	-2,36	-2,36	-2,36
Optimalisering vastgoedportefeuille	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Bijdrage verkeersmanagement Noord-Brabant	-0,19	-0,19	-0,19	-0,19	-0,19
Dotatie voorziening verkeerregelinstanties	-0,14	-0,14	-0,14	-0,14	-0,14
Breda Bruist					
Verbeteren evenementenproces		-0,20	-0,20	-0,20	-0,20
Cultuur				-1,10	-1,30
Klooi plekken	-0,20	-0,20	-0,20	-0,20	-0,20
Collectiebeheer Stedelijk Museum				0,10	0,10
Zondagsopenstelling Nieuwe Veste		-0,15	-0,15	-0,15	-0,15
Bezuiniging Breda Marketing			0,50	0,50	0,50
Team Breda - talentontwikkeling sport	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10
Breda Verbindt					
Voortzetting Schuldenafkoopfonds		-0,08	-0,08	-0,08	-0,08
Jeugd		-1,00	-1,00	-1,00	-1,00
Wmo		0,25	0,25	0,25	0,25
Uitbreiding capaciteit boa's	-0,50	-0,50	-1,00	-1,00	-1,30
Actieplan vrouwenveiligheid GR GIA		-0,35	-0,35	-0,35	-0,35
Schooltandarts in Verbeter Breda wijken		-0,05	-0,05	-0,05	-0,05
Bijdrage aan Skaeve Huse			-0,20	-0,20	-0,20
Financiën, organisatie en lokale lasten					
Verhoging investeringsvolume			-0,40	-1,20	-1,40
OZB		1,10	2,50	4,10	5,70
Toeristenbelasting		0,55	0,55	0,55	0,55
Verlagen ziekteverzuim	-1,00	-0,50	0,50	1,00	1,00
Meerjarenperspectief coalitieakkoord	0,83	2,03	2,80	0,99	9,52

Incidentele impulsen

Bedragen x € 1 miljoen	2026	2027	2028	2029	2030
Breda Groeit					
't Zoet - placemaking	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10
Gebiedsvisie Prinsenbeek	-0,05	-0,05			
Bijdrage Stichting Breda Stad in een Park					-0,10
Verduurzaming wijken (cofinanciering Volkshuisvestingsfonds)		-0,30	-1,00	-0,70	-0,70
Verkeersveiligheid scholen en sportverenigingen		-0,30			
Innovatiedistrict	-0,40	-0,20	-0,20	-0,50	-0,50
Breda Bruist					
Schoon, heel, groen en veilig in de binnenstad		-0,15	-0,15	-0,15	-0,15
Pilot nachtbusen		-0,03	-0,03		
Opstellen evenementenbeleid	-0,12	-0,12			
Collectiebeheer		-0,10	-0,10		
Uitvoering carnavalsakkoord	-0,05	-0,10	-0,15	-0,10	-0,15
Uitvoeringsagenda circulariteit	-0,20				
Openbare ruimte - ondernemers in wijken en dorpen		-0,04	-0,04	-0,04	-0,04
Sport in de openbare ruimte		-0,05	-0,05	-0,05	-0,05
Stichting BAS		-0,08			
EK Wielrennen			-0,70		
Blaashal hockey	-0,85				
Breda Verbindt					
Mondiaal Centrum Breda		-0,10	-0,10	-0,10	-0,10
Mentale gezondheid bij jongeren		-0,05	-0,05	-0,05	-0,05
Reanimatieonderwijs	-0,03				
Aanpak weerbaarheid	-0,10	-0,20	-0,10		
Familiescholen		-0,10	-0,10		
Pilot peuteropvang	-0,10	-0,10	-0,10		
Pride		-0,02			
Financiën, organisatie en lokale lasten					
Storting algemene reserve	-1,00				
Onttrekking algemene reserve				1,00	
Totaal incidentele impulsen	-2,00	-2,19	-2,97	-1,79	-1,94

Weerstandsvermogen

Bedragen x € 1 miljoen	2026	2027	2028	2029	2030
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	107,7	134,2	137,0	145,0	138,6
Incidentele impulsen	-2,0	-2,2	-3,0	-1,8	-1,9
Uitname € 40 miljoen verhogen investeringsvolume		-5,0		-20,0	-15,0
Beschikbare weerstandscapaciteit					121,7
Risicoprofiel					60,7
Weerstandsvermogen					61,0
Ratio weerstandsvermogen					2,0

Strategische investeringsplanning

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
Breda Groeit					
't Zoet parkeren			2.850	10.150	9.050
't Zoet parkeren (rendabel)			-2.850	-10.150	-9.050
't Zoet placemaking		-2.000	2.000		
Nieuwe Mark - fase 2/3			1.000	9.000	8.123
Centrum Oost		-200	-300	-300	-8.161
Gasthuisvelden - parkeren en herontwikkeling rechtbank		120			10.000
Starterslening		3.000	3.000	3.000	
Mobiliteit instandhouding bestaand netwerk (naar 2031)				-1.500	
Veilige fietsverbindingen		1.000	1.000	1.000	
Herinrichting Academiesingel		1.000	1.000		
Mobiliteitshub		1.000	1.000		
Uitbreiding fietsparkeren binnenstad	1.200	1.000			
Transformatie parkeergarage Oranje Zuid	135	765	4.550		
Parkeerroute Informatie Systeem		400	1.800	1.200	600
Innovatiedistrict	4.000				
Sporthal de Doelen			1.243	20.956	-21.888
Groene straten en pleinen				1.500	1.500
Biodiversiteit (naar 2031)					-1.000
Riolering	-4.000	-6.500	-6.000	-5.500	-5.100
Vastgoedbeheer	180	420			
Woonwagenlocaties	15	135			
Havenkwartier	120	355	75	150	520
Breda Bruist					
Prinsenkade - fietsstraat		1.000			
Ambitiefase depot collectiebeheer	-150	-300	-50	-196	
Sportaccommodaties		3.500	3.500	3.500	3.500
Breda Verbindt					
Verbouwing Speelhuiscampus - jeugd	550	550			
Uitbreiding cameratoezicht		200			
Financiën, organisatie en lokale lasten					
Wagenpark (incl. laadinfrastructuur)	816	8.382	2.982	5.170	4.341
Huisvesting uitvoeringslocaties	250	250	1.790	4.585	12.228
Verbouwing publiekshal	38	1.440			
Bedrijfsvoering (2029 naar 2031)	240	1.310	50	-320	5
Totaal wijzigingen	3.394	18.907	15.940	33.545	-5.295

Naast bovenstaande wijzigingen zijn er, t.o.v. de begroting 2026, wijzigingen in de jaren 2026-2030 op basis van technisch inzicht.

Overprogrammering strategisch investeringsplan	19%	25%	22%	28%	40%
Kaders financiële verordening	25%	25%	25%	30%	40%

Bijlage 2

Portefeuilleverdeling

Burgemeester Paul Depla

- Openbare orde
- Veiligheid
- Beleid en integraliteit
- Verhaal van Breda

Carla Kranenburg-van Eerd

- Economie & Bedrijventerreinen
- Innovatie
- Arbeidsmarkt
- Digitalisering
- Internationaal
- Grondzaken
- 1^e Loco

Eddie Förster

- Veiligheid
- Stedelijke Ontwikkeling
- Ruimtelijke Ordening
- Sport & Accommodaties
- 4^e Loco

Carlo Post

- Dorpen, Wijken & Weerbaarheid
- Binnenstad
- Wmo
- Vrijwilligers
- Carnaval
- Toegankelijkheid
- 2^e wethouder Asiel
- 7^e Loco

Arjen van Drunen

- Mobiliteit & Parkeren
- Financiën
- Onderwijs & Kansengelijkheid
- Nieuwe Mark
- 2^e wethouder 't Zoet
- 2^e Loco

Marieke de Nobel

- Stad in een Park, Groen & Water
- Cultuur & Erfgoed
- Werk & Inkomen
- Verbeter Breda
- Diversiteit & Inclusie
- Riool
- 5^e Loco

Anja den Braber

- Jeugd
- Verbeter Breda
- Openbare Ruimte
- Gezondheid
- Armoede & Schuldhulpverlening
- Vastgoed
- 3^e Loco

Joek van Pul

- Wonen
- Klimaat, Energie, Circulariteit & Duurzaamheid
- Evenementen & Horeca
- Asiel & Inburgering
- Dierenwelzijn
- Afval
- Bedrijfsvoering
- 6^e Loco

Breda Durft Breda Doet

Bestuursakkoord 2026 - 2030

Bij dat soort mensen wil ik horen:
Die op het tuinfeest in de regen blijven dansen
Ook als de muzikanten al naar huis zijn gegaan
De muziek gaat door
De muziek
Gaat
Door

- Toon Hermans